

Fișă tematică

Desene sau modele industriale comunitare

Un desen sau model industrial este un drept de proprietate intelectuală care protejează aspectul unui produs. Regulamentul nr. 6/2002¹ a conferit Uniunii Europene un sistem propriu de protecție prin crearea desenului sau modelului industrial comunitar.

Acesta are un caracter unitar și produce aceleași efecte în întreaga Uniune Europeană. Astfel, el conferă titularului său, pe teritoriul Uniunii, dreptul exclusiv de a-l utiliza și de a interzice oricărui terț utilizarea acestuia fără consimțământul său. Durata protecției este de 5 ani și poate fi prelungită până la maximum 25 de ani.

Înregistrarea desenelor sau modelelor industriale comunitare este efectuată de Oficiul Uniunii Europene pentru Proprietate Intelectuală (EUIPO), care are, de asemenea, competența de a soluționa cererile de declarare a nulității desenelor sau modelelor industriale comunitare înregistrate. Deciziile EUIPO pot face obiectul unei căi de atac în fața camerelor de recurs ale EUIPO. Tribunalul Uniunii Europene soluționează acțiuni având ca obiect anularea deciziilor camerelor de recurs menționate. Deciziile Tribunalului pot face obiectul unui recurs în fața Curții, recurs a cărui examinare este supusă procedurii de admitere în principiu. În plus, declararea nulității unui desen sau model industrial comunitar înregistrat poate fi solicitată, la nivel național, în fața unei instanțe competente în domeniul desenelor sau modelelor industriale comunitare, ca urmare a unei cereri reconvenționale în cadrul unei acțiuni în contrafacere.

Pe de altă parte, Regulamentul nr. 6/2002 prevede și protecția desenelor sau modelelor industriale comunitare neînregistrate. Acestea sunt protejate pe o perioadă de 3 ani de la divulgarea lor în cadrul Uniunii Europene.

Prezenta fișă tematică oferă o imagine de ansamblu a jurisprudenței în materie de desene sau modele industriale comunitare.

¹ Regulamentul (CE) nr. 6/2002 al Consiliului din 12 decembrie 2001 privind desenele sau modelele industriale comunitare (JO 2002, L 3, p. 1, Ediție specială, 13/vol. 33, p. 70).

Cuprins²

I. CONDIȚII DE PROTECȚIE ȘI CAUZE DE NULITATE	3
1. Definiția desenului sau modelului industrial.....	3
a) Condiția privind reprezentarea desenului sau modelului industrial.....	3
b) Condiția privind vizibilitatea.....	4
c) Noțiunea de „produs” și conținutul descrierii	5
2. Noutate.....	6
3. Caracter individual.....	8
a) Criterii de apreciere.....	8
b) Sectorul industrial al produsului în cauză	10
c) Utilizator avizat.....	12
d) Gradul de libertate a autorului.....	14
e) Impresie globală.....	17
4. Divulgare	19
a) Criterii de apreciere.....	19
b) Presupunerea de divulgare.....	21
c) Dovada divulgării.....	22
d) Perioada de grație.....	25
5. Desen sau model industrial care constituie o piesă a unui produs complex	25
a) Condiții de protecție.....	25
b) Repararea unui produs complex.....	28
6. Desene sau modele industriale impuse de funcția lor tehnică și desen sau model industrial de interconectare	30
7. Conflict cu un desen sau model industrial anterior	33
8. Utilizarea unui semn distinctiv în cadrul unui desen sau model industrial anterior	35
9. Utilizarea neautorizată a unei opere protejate prin dreptul de autor.....	37
II. DREPTURI CONFERITE DE DESENELE SAU MODELELE INDUSTRIALE.....	39
1. Calitatea de titular al dreptului asupra desenului sau modelului industrial	39
2. Efectele dreptului asupra desenului sau modelului industrial	40
III. PROCEDURĂ ȘI CONTENCIOS.....	44
1. Cererea și procedura de înregistrare – Data de referință a examinării.....	44
2. Cererea și procedura de declarare a nulității	45
a) Admisibilitatea cererii de declarare a nulității.....	45
b) Obiectul cererii de declarare a nulității	46
c) Întinderea examinării cererii de declarare a nulității	46
d) Dovezi care nu au fost prezentate la timp	48
e) Menținerea într-o formă modificată	49
3. Acțiunea în fața instanțelor Uniunii – Întinderea controlului jurisdicțional	50

² Prezentul cuprins urmează, în esență, structura rubricii Desene sau modele industriale comunitare din Repertoriul jurisprudenței.

Condiții de protecție și cauze de nulitate

1. Definiția desenului sau modelului industrial

a) Condiția privind reprezentarea desenului sau modelului industrial

- [Hotărârea din 5 iulie 2018, Mast-Jägermeister/EUIPO \(C-217/17 P, EU:C:2018:534\)](#)³

Mast-Jägermeister SE a formulat cereri de înregistrare a două desene sau modele industriale comunitare. Protecția era solicitată pentru „pahare”, însă reprezentările depuse ilustrau un pahar și o sticlă.

EUIPO a considerat că acestor cereri nu le putea fi atribuită nicio dată de depozit, întrucât reprezentările acestor desene sau modele industriale nu permiteau să se stabilească dacă protecția era solicitată pentru pahar, pentru sticlă sau pentru o combinație a celor două. Tribunalul a respins acțiunea formulată împotriva acestei decizii.

Curtea respinge recursul și statuează că reprezentarea desenului sau modelului industrial conținută în cererea de înregistrare trebuie să permită identificarea în mod clar a obiectului pentru care se solicită protecția.

Mai întâi, această concluzie reiese din analiza textului articolului 36 alineatul (1) litera (c) din Regulamentul nr. 6/2002, care prevede că cererea de înregistrare a unui desen sau model industrial trebuie să conțină o „reprezentare a desenului sau a modelului care să poată fi reprodusă”. Noțiunea de reprezentare cuprinde în ea însăși ideea că desenul sau modelul industrial trebuie să fie identificabil în mod clar. În plus, articolul 4 alineatul (1) litera (e) din Regulamentul nr. 2245/2002, deși nu adaugă cerințe de fond la cerința prevăzută la articolul 36 alineatul (1) litera (c) din Regulamentul nr. 6/2002, precizează printre altele că reprezentarea trebuie să fie de o calitate suficientă pentru a distinge clar toate detaliile obiectului pentru care se solicită protecția.

În continuare, această interpretare literală este confirmată de interpretarea teleologică a articolului 36 alineatul (1) litera (c) din Regulamentul nr. 6/2002, care trebuie să contribuie la buna funcționare a sistemului de înregistrare a desenelor sau modelelor industriale. Astfel, cerința privind reprezentarea grafică are rolul mai ales de a defini desenul sau modelul industrial însuși pentru a se stabili obiectul exact al protecției conferite titularului său prin desenul sau modelul industrial înregistrat.

În această privință, Curtea arată că înregistrarea unui desen sau model industrial într-un registru public are ca scop să îl facă accesibil autorităților competente și publicului, în special operatorilor economici. Pe de o parte, autoritățile competente trebuie să înțeleagă cu claritate și cu precizie natura elementelor care constituie un desen sau model industrial, pentru a fi în măsură să își îndeplinească obligațiile referitoare la examinarea prealabilă a cererilor de înregistrare, precum și referitoare la publicarea și la menținerea unui registru adecvat și precis al desenelor sau modelelor industriale. Pe de altă parte, operatorii economici trebuie să se poată

³ A se vedea de asemenea Hotărârea din 9 februarie 2017, [Mast-Jägermeister/EUIPO \(Pahare\)](#) (T-16/16, EU:T:2017:68).

informa cu claritate și cu precizie cu privire la înregistrările efectuate sau la cererile de înregistrare formulate de concurenții lor actuali sau potențiali și să beneficieze astfel de informații pertinente în ceea ce privește drepturile terților. O astfel de cerință urmărește să garanteze securitatea juridică a terților.

În plus, faptul că data de depozit permite obținerea unui drept de prioritate justifică în sine obligativitatea ca reprezentarea să nu conțină imprecizii în ceea ce privește desenul sau modelul industrial a cărui înregistrare se solicită. Astfel, o cerere de înregistrare imprecisă ar crea riscul ca un desen sau model industrial al cărui obiect al protecției nu este identificat în mod clar să obțină o protecție excesivă în temeiul dreptului de prioritate.

În sfârșit, în ceea ce privește analiza contextuală, Curtea observă că articolul 12 alineatul (2) din Regulamentul nr. 2245/2002 prevede că o rectificare a cererii de înregistrare nu poate altera reprezentarea desenului sau modelului industrial vizat. Or, acest lucru implică obligatoriu ca cererea de înregistrare, înainte de a se putea obține o dată de depozit, să conțină o astfel de reprezentare care să permită să se identifice obiectul pentru care se solicită protecția.

Prin urmare, reprezentarea unui desen sau model industrial a cărui înregistrare se solicită trebuie să permită identificarea în mod clar a acestui desen sau model industrial. Or, din articolul 46 alineatul (2) din Regulamentul nr. 6/2002 rezultă că o cerere care conține nereguli în ceea ce privește condițiile prevăzute la articolul 36 alineatul (1) din acest regulament, care nu au fost remediate în termenul stabilit, nu este tratată drept o cerere de înregistrare a unui desen sau model industrial comunitar și că, în consecință, nu i se atribuie o dată de depozit.

b) Condiția privind vizibilitatea

- [Hotărârea din 21 septembrie 2017, Easy Sanitary Solutions și EUIPO/Group Nivelles \(C-361/15 P și C-405/15 P, EU:C:2017:720\)⁴](#)

Easy Sanitary Solutions BV era titulara unui desen sau model industrial comunitar reprezentând un canal de evacuare de duș. I-Drain, căreia i-a succedat Group Nivelles NV, a depus la EUIPO o cerere de declarare a nulității desenului sau modelului industrial contestat, întemeiată printre altele pe lipsa de noutate. Camera de recurs a EUIPO a considerat că desenul sau modelul industrial contestat prezenta caracter de noutate. Această decizie a fost anulată de Tribunal.

Curtea respinge recursurile formulate de Easy Sanitary Solutions și de EUIPO. Aceasta consideră că împrejurarea că o caracteristică a unui desen sau model industrial trebuie să fie vizibilă constituie o condiție esențială a acestei protecții.

Curtea subliniază că, atunci când partea care a solicitat declararea nulității invocă motivul de nulitate prevăzut la articolul 25 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 6/2002, îi revine acesteia obligația de a furniza elementele de natură să demonstreze că desenul sau modelul industrial contestat nu îndeplinește condițiile prevăzute la articolele 4-9 din acest regulament.

⁴ A se vedea de asemenea rubricile „I. 2. Noutate” și „I. 4. a. Divulgare – Criterii de apreciere”, precum și Hotărârea din 13 mai 2015, [Group Nivelles/OAPI – Easy Sanitary Solutions \(Canal de evacuare de duș\)](#) (T-15/13, EU:T:2015:281).

În plus, aprecierea noutății unui desen sau model industrial trebuie efectuată în raport cu unul sau mai multe desene sau modele industriale precise, individualizate, determinate și identificate în ansamblul desenelor sau modelelor industriale divulgate anterior publicului.

În această privință, trebuie amintit că, potrivit articolului 3 litera (a) din Regulamentul nr. 6/2002, un desen sau model industrial este definit ca fiind „aspectul exterior al unui produs sau al unei părți a acestuia, care îi conferă, în special, caracteristicile liniilor, conturilor, culorilor, formei, texturii și/sau a materialelor și/sau a ornamentației produsului în sine”. În consecință, în cadrul sistemului prevăzut de regulamentul menționat, aspectul exterior constituie elementul determinant al unui desen sau model industrial.

Prin urmare, împrejurarea că o caracteristică a unui desen sau model industrial trebuie să fie vizibilă constituie o condiție esențială a acestei protecții. Astfel, în considerentul (12) al Regulamentului nr. 6/2002 se precizează că protecția desenelor sau modelelor industriale nu trebuie extinsă asupra pieselor care nu sunt vizibile la o utilizare normală a produsului și nici asupra caracteristicilor unei piese care nu sunt vizibile după montarea acesteia și că aceste caracteristici nu trebuie luate în considerare, în consecință, pentru a evalua dacă alte caracteristici ale acelui desen sau model îndeplinesc condițiile pentru a beneficia de protecție.

Din considerațiile care precedă reiese că este esențial ca organele oficiului să dispună de o imagine a desenului sau modelului industrial anterior, care să permită observarea aspectului exterior al produsului în care desenul sau modelul industrial este încorporat și identificarea de o manieră precisă și certă a desenului sau modelului industrial anterior pentru a proceda la evaluarea noutății și a caracterului individual ale desenului sau modelului industrial contestat.

Astfel, partea care a solicitat declararea nulității trebuie să furnizeze oficiului precizarea și reproducerea precise și complete ale desenului sau modelului industrial a cărui anterioritate este invocată, pentru a demonstra că desenul sau modelul industrial contestat nu poate fi înregistrat în mod valabil.

c) Noțiunea de „produs” și conținutul descrierii

- [Hotărârea din 13 iunie 2017, Ball Beverage Packaging Europe/EUIPO – Crown Hellas Can \(Cutii\) \(T-9/15, EU:T:2017:386\)](#)

Ball Beverage Packaging Europe Ltd era titulara unui desen sau model industrial înregistrat la EUIPO, reprezentând cutii, în temeiul Regulamentului nr. 6/2002. Divizia de anulare a respins cererea de declarare a nulității acestui desen sau model industrial formulată de Crown Hellas Can SA. Această decizie a fost totuși anulată de camera de recurs, care a declarat nulitatea desenului sau modelului industrial respectiv pentru motivul că acesta nu prezenta caracter individual, fără a se pronunța însă cu privire la caracterul de noutate.

Sesizat cu o acțiune, pe care o respinge, formulată împotriva deciziei camerei de recurs, Tribunalul aduce precizări utile privind natura procedurii de înregistrare a desenelor sau modelelor industriale comunitare, noțiunea de „produs”, în sensul articolului 3 litera (a) din Regulamentul nr. 6/2002, și conținutul descrierii desenului sau modelului industrial contestat cuprinse în cererea de înregistrare în temeiul articolului 36 alineatul (3) litera (a) din regulamentul menționat.

Mai întâi, Tribunalul arată că, în măsura în care definirea obiectului protecției desenului sau modelului industrial contestat face parte din examinarea pe fond a înregistrării desenului sau modelului industrial respectiv, o eventuală poziție a EUIPO asupra acestei chestiuni în procedura de înregistrare nu poate fi obligatorie pentru camera de recurs având în vedere natura în esență formală și expeditivă a controlului efectuat de EUIPO în cadrul procedurii de înregistrare.

În continuare, Tribunalul respinge obiecția potrivit căreia camera de recurs ar fi considerat în mod eronat că desenul sau modelul industrial contestat, și anume reprezentarea a trei cutii de dimensiuni diferite, nu constituia un produs, în sensul articolului 3 litera (a) din Regulamentul nr. 6/2002. În această privință, Tribunalul observă că obiectul unui desen sau model industrial nu poate fi decât un obiect unitar, întrucât articolul menționat evocă în mod expres aspectul „unui produs”. Pe de altă parte, precizează Tribunalul, un ansamblu de articole poate constitui „un produs” în sensul dispoziției menționate mai sus dacă sunt asortate din punct de vedere estetic, prezintă un raport funcțional și sunt comercializate în mod obișnuit ca un produs unitar. Astfel, Tribunalul statuează în speță că este evident că cele trei cutii redată în desenul sau modelul industrial contestat nu îndeplinesc o funcție comună, în sensul că acestea nu îndeplinesc o funcție care nu poate fi îndeplinită de fiecare dintre ele în mod individual, ca în cazul, de exemplu, al setului de masă sau al tablei cu piesele de șah.

În sfârșit, Tribunalul observă că descrierea eventual cuprinsă în cererea de înregistrare nu poate influența aprecierile de fond referitoare la noutatea sau la caracterul individual al desenului sau modelului industrial în cauză. Potrivit Tribunalului, această descriere nu poate influența nici problema determinării obiectului protecției desenului sau modelului industrial în cauză, care este incontestabil legată de aprecierile referitoare la noutate sau la caracterul individual.

2. Noutate

- [Hotărârea din 21 septembrie 2017, Easy Sanitary Solutions și EUIPO/Group Nivelles \(C-361/15 P și C-405/15 P, EU:C:2017:720\)](#)⁵

În această hotărâre, al cărei cadru factual și juridic a fost expus anterior⁶, Curtea, sesizată cu un recurs, arată că articolul 5 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 6/2002 nu condiționează noutatea unui desen sau model industrial de produsele în care poate fi încorporat sau cărora le poate fi aplicat. În plus, conform articolului 10 alineatul (1) din Regulamentul nr. 6/2002, protecția conferită de desenul sau modelul industrial comunitar se întinde „asupra oricărui desen sau model” care nu produce asupra utilizatorului avizat o impresie vizuală globală diferită.

Pe de altă parte, atât din articolul 36 alineatul (6), cât și din articolul 19 alineatul (1) din Regulamentul nr. 6/2002 rezultă că un desen sau model industrial comunitar înregistrat conferă titularului său dreptul exclusiv de a utiliza desenul sau modelul industrial vizat pe orice fel de produse, iar nu doar pe produsul indicat în cererea de înregistrare.

⁵ A se vedea de asemenea rubricile „I. 1. b. Definiția desenului sau modelului industrial - Condiția privind vizibilitatea” și „I. 4. a. Divulgare - Criterii de apreciere”, precum și Hotărârea din 13 mai 2015, [Group Nivelles/OAPI - Easy Sanitary Solutions \(Canal de evacuare de dus\)](#) (T-15/13, EU:T:2015:281).

⁶ În ceea ce privește cadrul factual și juridic al litigiului, a se vedea rubrica „I. 1. b. Definiția desenului sau modelului industrial - Condiția privind vizibilitatea”, p. 4.

Prin urmare, un desen sau model industrial comunitar nu poate fi considerat nou dacă un desen sau model industrial identic a fost făcut public, în condițiile în care acest desen sau model industrial anterior ar fi destinat să fie încorporat într-un produs diferit sau să fie aplicat unui produs diferit. Astfel, faptul că protecția conferită unui desen sau model industrial nu se limitează doar la produsele în care este destinat a fi încorporat sau cărora le este destinat a fi aplicat implică în mod necesar că nici aprecierea noutății unui desen sau model industrial nu trebuie să fie limitată doar la aceste produse.

- [Hotărârea din 6 iunie 2013, Kastenholz/OAPI – Qwatchme \(Cadrane de ceas\) \(T-68/11, EU:T:2013:298\)](#)⁷

Qwatchme A/S era titulara unui desen sau model industrial comunitar înregistrat la OAPI (devenit EUIPO), reprezentând cadrane de ceasuri, în temeiul Regulamentului nr. 6/2002. Confirmând decizia diviziei de anulare, camera de recurs a respins cererea de declarare a nulității formulată de domnul Erich Kastenholz, pentru motivul că desenul sau modelul industrial contestat era într-adevăr distinct de desenele și modelele industriale anterioare ca urmare a diferențelor care existau între discuri.

Sesizat cu o acțiune, pe care o respinge, formulată împotriva deciziei camerei de recurs, Tribunalul statuează că desenele sau modelele industriale în conflict nu sunt identice, întrucât caracteristicile lor diferă între ele numai la nivelul unor detalii nesemnificative.

Această hotărâre privește în special cerințele privind noutatea și caracterul individual de care depinde protecția desenelor sau modelelor industriale comunitare. Tribunalul arată că din articolul 5 alineatul (2) din Regulamentul nr. 6/2002 rezultă că desenele sau modelele industriale sunt considerate identice atunci când caracteristicile lor diferă între ele numai la nivelul unor detalii nesemnificative, adică al unor detalii care nu vor fi perceptibile imediat și, prin urmare, nu vor genera diferențe, fie și reduse, între desenele sau modelele industriale respective.

A contrariu, pentru a se aprecia noutatea unui desen sau model industrial, trebuie să se aprecieze asupra existenței unor diferențe care nu sunt nesemnificative între desenele sau modelele industriale în conflict, chiar dacă acestea sunt reduse. În această privință, Tribunalul consideră că modul de redactare a articolului 6 din Regulamentul nr. 6/2002 depășește limitele modului de redactare a articolului 5 din acest regulament. Astfel, diferențele constatate între desenele sau modelele industriale în conflict în cadrul celui din urmă articol, în special atunci când sunt reduse, pot să nu fie suficiente pentru a produce asupra utilizatorului avizat o impresie globală diferită în sensul articolului 6 din același regulament. În acest caz, se va putea considera că desenul sau modelul industrial contestat reprezintă o noutate în sensul articolului 5 din Regulamentul nr. 6/2002, dar nu se va considera că acesta are caracter individual în sensul articolului 6 din același regulament.

În schimb, în măsura în care condiția impusă la acest din urmă articol depășește limitele celei impuse la articolul 5 din Regulamentul nr. 6/2002, o impresie globală diferită asupra utilizatorului avizat în sensul articolului 6 din același regulament nu se poate întemeia decât pe

7. Recursul formulat împotriva acestei hotărâri a fost respins prin Ordonanța din 17 iulie 2014, [Kastenholz/OAPI](#) (C-435/13 P, nepublicată, EU:C:2014:2124).

existența unor diferențe obiective între desenele sau modelele industriale în conflict. Aceste diferențe trebuie, prin urmare, să fie suficiente pentru a îndeplini condiția de noutate prevăzută la articolul 5 din Regulamentul nr. 6/2002.

3. Caracter individual

a) Criterii de apreciere

- [Hotărârea din 19 iunie 2014, Karen Millen Fashions \(C-345/13, EU:C:2014:2013\)](#)

Karen Millen Fashions Ltd a creat și a introdus pe piața din Irlanda o cămașă în dungi, precum și un top tricatat de culoare neagră. Dunnes Stores și Dunnes Stores (Limerick) Ltd au cumpărat exemplare ale acestor articole de îmbrăcăminte și ulterior au comandat fabricarea unor copii ale acestor articole de îmbrăcăminte în afara Irlandei și le-au pus în vânzare în magazinele lor irlandeze. Afirmând că este titularul desenelor sau modelelor industriale comunitare neînregistrate referitoare la articolele de îmbrăcăminte respective, Karen Millen Fashions a introdus o acțiune prin care urmărea în special să se interzică Dunnes să utilizeze aceste desene sau modele industriale, precum și să obțină o despăgubire. Sesizată cu litigiul, Supreme Court (Curtea Supremă, Irlanda) a adresat Curții întrebări preliminare referitoare la aprecierea caracterului individual al unui desen sau model industrial comunitar.

Curtea declară că articolul 6 din Regulamentul nr. 6/2002 trebuie interpretat în sensul că, pentru a se putea considera că un desen sau model industrial prezintă caracter individual, impresia globală pe care acest desen sau model industrial o produce asupra utilizatorului avizat trebuie să fie diferită nu de cea produsă asupra unui asemenea utilizator de o combinație de caracteristici izolate ale mai multor desene sau modele industriale anterioare, ci de cea produsă de unul sau mai multe desene sau modele industriale anterioare, privite individual.

Astfel, referirea din cuprinsul articolului 6 menționat la impresia globală pe care o produce asupra unui utilizator avizat orice alt desen sau model industrial care a fost făcut public trebuie interpretată în sensul că aprecierea caracterului individual al unui desen sau model industrial trebuie efectuată în raport cu unul sau mai multe desene sau modele industriale concrete, individualizate, determinate și identificate din ansamblul desenelor sau modelelor industriale divulgate anterior publicului.

- [Hotărârea din 21 noiembrie 2013, El Hogar Perfecto del Siglo XXI/OAPI – Wenf International Advisers \(Tirbușon\) \(T-337/12, EU:T:2013:601\)](#)

El Hogar Perfecto del Siglo XXI, SL, era titulara unui desen sau model industrial comunitar reprezentând un tirbușon. Wenf International Advisers Ltd a depus o cerere de declarare a nulității acestui desen sau model industrial printre altele pentru motivul că era lipsit de caracter individual. OAPI [devenit EUIPO] a admis cererea de declarare a nulității.

Tribunalul respinge acțiunea și arată că caracterul individual al unui desen sau model industrial se apreciază, conform articolului 6 din Regulamentul nr. 6/2002, prin compararea impresiilor globale produse de desenele sau modelele industriale în conflict asupra utilizatorului avizat și ținând cont de gradul de libertate a autorului. În consecință, criteriul referitor la inconvenientele

sau la diferitele dificultăți legate de utilizare ale desenului sau modelului industrial anterior, pretins rezolvate în desenul sau modelul industrial contestat, nu se numără printre cele care pot fi luate în considerare pentru a aprecia caracterul individual al unui desen sau model industrial. În fond, astfel cum reiese din cuprinsul articolelor 1 și 3 din Regulamentul nr. 6/2002, dreptul protejat prin desenele sau modelele industriale vizează imaginea unui produs, iar nu designul modalităților sale de utilizare sau de funcționare.

- [Hotărârea din 16 iunie 2021, Davide Groppi/EUIPO – Viabizzuno \(Lampă de masă\) \(T-187/20, EU:T:2021:363\)](#)^{8 9}

La 16 iulie 2014, Davide Groppi Srl a depus la EUIPO o cerere de înregistrare a unui desen sau model industrial comunitar reprezentând o lampă de masă. În urma înregistrării desenului sau modelului industrial, Viabizzuno Srl a introdus o cerere de declarare a nulității, în susținerea căreia invoca articolul 25 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 6/2002¹⁰ coroborat cu articolul 6 din același regulament¹¹, referindu-se la un desen sau model industrial anterior din 22 septembrie 2011. Acest desen sau model industrial anterior a fost anulat la 30 octombrie 2018.

La 22 noiembrie 2018, divizia de anulare a anulat desenul sau modelul industrial aparținând Davide Groppi pentru motivul că acesta nu avea caracter individual în sensul articolului 6 din Regulamentul nr. 6/2002. Camera de recurs a confirmat această decizie și a considerat că împrejurarea că desenul sau modelul industrial anterior făcuse obiectul unei anulări era lipsită de relevanță, din moment ce era important numai aspectul dacă acesta făcuse obiectul unei divulgări.

Sesizat cu o acțiune în anulare, Tribunalul respinge acțiunea formulată de Davide Groppi. Pentru prima dată, Tribunalul subliniază lipsa consecințelor anulării, în cursul procedurii administrative, a desenului sau modelului industrial anterior invocat în susținerea unei cereri de declarare a nulității unui desen sau model industrial întemeiate pe articolul 25 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 6/2002. În plus, acesta precizează limitele rolului jucat de natura produselor în care desenele sau modelele industriale sunt încorporate în cadrul examinării unui motiv de nulitate întemeiat pe aceeași dispoziție.

Tribunalul subliniază că împrejurarea că desenul sau modelul industrial anterior a făcut obiectul unei anulări este lipsită de relevanță din moment ce acesta a fost divulgat. Astfel, articolul 25 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 6/2002 urmărește să împiedice înregistrarea unor desene sau modele industriale care nu îndeplinesc condițiile ce justifică faptul că fac obiectul unei protecții și în special cea referitoare la „caracterul individual” al acestora, în sensul articolului 6 din regulamentul menționat, iar nu să protejeze un desen sau model industrial anterior. Prin aceasta, el amintește că motivele de nulitate care figurează la articolul menționat

⁸ Recursul formulat împotriva acestei hotărâri nu a fost admis (Ordonanța din 26 noiembrie 2021, [Davide Groppi/EUIPO](#), C-490/21 P, nepublicată, EU:C:2021:968).

⁹ A se vedea de asemenea rubrica „I.3. b. Caracter individual – Sectorul industrial al produsului în cauză”.

¹⁰ În conformitate cu articolul 25 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 6/2002, cu modificările ulterioare, un desen sau model industrial comunitar poate fi declarat nul numai dacă nu îndeplinește condițiile stabilite la articolele 4-9.

¹¹ Potrivit articolului 6 alineatul (1) din Regulamentul nr. 6/2002, intitulat „Caracterul individual”, se consideră că un desen sau model industrial are caracter individual dacă impresia globală pe care o produce asupra utilizatorului avizat diferă de impresia produsă asupra unui asemenea utilizator de orice alt desen sau model care a fost făcut public înainte de data de depunere a cererii de înregistrare sau, dacă se revendică o prioritate, înainte de data de prioritate. În plus, alineatul (2) al acestui articol precizează că, pentru aprecierea caracterului individual, trebuie să se ia în considerare gradul de libertate a autorului în elaborarea desenului sau modelului industrial.

nu se înscriu în logica protecției unui drept anterior, oferită numai titularului acestui drept și a cărei nulitate ar face ca procedura de declarare a nulității împotriva desenului sau modelului industrial comunitar să rămână fără obiect, ci pot fi invocate, în principiu, de orice persoană. În ceea ce privește, mai precis, aprecierea caracterului individual al unui desen sau model industrial în temeiul articolului 25 alineatul (1) litera (b) și al articolului 6 din Regulamentul nr. 6/2002, Tribunalul subliniază că din considerentul (14) al regulamentului menționat reiese că aceasta ar trebui să constea în a stabili dacă există o diferență clară între impresia globală pe care acesta o produce asupra unui utilizator avizat care îl privește și impresia produsă asupra sa de totalitatea desenelor sau modelelor industriale deja existente. Astfel, acesta precizează că desenul sau modelul industrial anterior are ca unică funcție dezvăluirea stadiului anterior al tehnicii, care corespunde totalității desenelor sau modelelor industriale deja existente referitoare la produsul în cauză care au fost divulgate la data depunerii cererii de înregistrare a desenului sau modelului industrial vizat. Prin urmare, acesta consideră că este importantă numai împrejurarea că desenul sau modelul industrial anterior a făcut obiectul unei divulgări, iar nu întinderea protecției acordate respectivului desen sau model industrial care ar decurge din valabilitatea înregistrării sale.

b) Sectorul industrial al produsului în cauză

- [Hotărârea din 22 iunie 2010, Shenzhen Taiden/OAPI – Bosch Security Systems \(Echipament de comunicare\) \(T-153/08, EU:T:2010:248\)](#)¹²

Shenzhen Taiden Industrial Co Ltd era titulara unui desen sau model industrial comunitar înregistrat la OAPI (devenit EUIPO), reprezentând echipamente de comunicare, în temeiul Regulamentului nr. 6/2002. Divizia de anulare a respins cererea de declarare a nulității acestui desen sau model industrial formulată de Bosch Security Systems BV. Această decizie a fost însă anulată de camera de recurs, care a considerat că desenul sau modelul industrial contestat era lipsit de caracter individual pentru motivul că diferențele dintre desenul sau modelul industrial menționat și desenul sau modelul industrial internațional anterior nu erau suficient de perceptibile pentru a produce o impresie globală diferită asupra unui utilizator avizat.

Sesizat cu o acțiune, pe care o respinge, formulată împotriva deciziei camerei de recurs, Tribunalul precizează că, astfel cum reiese din considerentul (14) al Regulamentului nr. 6/2002, la evaluarea caracterului individual al unui desen sau model industrial trebuie să se țină seama de natura produsului căruia i se aplică sau în care este încorporat desenul sau modelul industrial și mai ales de sectorul industrial căruia îi aparține.

- [Hotărârea din 16 iunie 2021, Davide Groppi/EUIPO – Viabizzuno \(Lampă de masă\) \(T-187/20, EU:T:2021:363\)](#)¹³

În această hotărâre, al cărei cadru factual și juridic a fost expus anterior¹⁴, după ce a constatat că înregistrarea desenului sau modelului industrial contestat se referă la modul general la

¹² A se vedea de asemenea rubrica „I. 3. c. Caracter individual - Utilizator avizat”.

¹³ A se vedea de asemenea rubrica „I. 3. a. Caracter individual – Criterii de apreciere”.

¹⁴ În ceea ce privește cadrul factual și juridic al litigiului, a se vedea rubrica „I. 3. a. Caracter individual – Criterii de apreciere”, p. 9.

corpuri de iluminat, Tribunalul amintește că, deși determinarea sectorului produselor este o considerație pertinentă în cadrul determinării utilizatorului avizat și a nivelului său de atenție, a gradului de libertate a autorului în elaborarea acestuia, precum și, eventual, cu ocazia comparării impresiilor globale produse asupra respectivului utilizator avizat, aceasta nu ar putea însă să implice faptul că produsele vizate de desenele sau modelele industriale în cauză sunt similare sau fac parte din același sector. În această privință, el arată că articolul 25 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 6/2002 nu conține nicio condiție de similitudine a produselor și că condiționarea protecției unui desen sau model industrial de natura produsului ar conduce la limitarea acesteia numai la desenele sau modelele industriale care aparțin unui anumit sector.

- [Hotărârea din 10 noiembrie 2021, Eternit/EUIPO – Eternit Österreich \(Panou pentru construcții\) \(T-193/20, EU:T:2021:782\)](#)

În urma unei cereri depuse la EUIPO, Eternit (Belgia) a obținut înregistrarea unui desen sau model industrial comunitar reprezentând un panou pentru construcții. Eternit Österreich GmbH a introdus o cerere de declarare a nulității acestuia din urmă, în special pentru motivul că nu prezenta caracter individual¹⁵ în raport cu desenul sau modelul industrial anterior care reprezenta un panou pentru o barieră fonică. EUIPO a anulat desenul sau modelul industrial contestat, considerând că era lipsit de caracter individual întrucât, pentru utilizatorul avizat, acesta era în mare parte similar cu desenul sau modelul industrial anterior.

Tribunalul respinge acțiunea formulată de Eternit împotriva deciziei EUIPO. În această cauză, pe de o parte, Tribunalul clarifică în raport cu care dintre modelele industriale sau desenele în conflict trebuie definit sectorul în cauză, utilizatorul avizat și gradul de libertate a autorului. Pe de altă parte, el precizează dacă produsele comercializate efectiv în care sunt încorporate sau cărora urmează a le fi aplicate desenele sau modelele industriale în conflict au relevanță în aprecierea caracterului individual al desenului sau modelului industrial contestat.

În primul rând, Tribunalul amintește că aprecierea caracterului individual al desenului sau modelului industrial contestat rezultă în esență dintr-o examinare în patru etape. În această privință, el precizează că primele trei etape ale analizei, și anume stabilirea sectorului în cauză, a utilizatorului avizat și a gradului de libertate a autorului, nu trebuie raportate decât la desenul sau modelul industrial contestat. Astfel, dat fiind că desenul sau modelul industrial anterior poate aparține unui sector complet diferit, caracterizat printr-un utilizator avizat și printr-o libertate a autorului distincte, el nu este relevant pentru aceste prime trei etape ale analizei. În schimb, cea de a patra etapă, constând în compararea impresiilor globale produse de desenele sau modelele industriale în conflict, implică luarea în considerare atât a desenului sau modelului industrial contestat, cât și a celui anterior.

În al doilea rând, Tribunalul arată că, în cadrul aprecierii caracterului individual, pot fi luate în considerare, în anumite condiții, produsele comercializate efectiv în care sunt încorporate sau cărora urmează a le fi aplicate desenele sau modelele industriale în conflict. El precizează că

¹⁵ În sensul articolului 25 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 6/2002 coroborat cu articolul 6 din acest regulament, un desen sau model industrial comunitar poate fi declarat nul dacă nu prezintă un caracter individual astfel încât impresia globală pe care o produce asupra utilizatorului avizat nu diferă de cea pe care o produce asupra unui asemenea utilizator un desen sau model industrial care a fost deja divulgat publicului.

produsele comercializate efectiv sau modul lor de utilizare au relevanță dacă reprezentarea grafică sau fotografică a desenului sau modelului industrial în cauză nu permite singură să se determine ce aspecte ale acestuia ar fi vizibile sau modul în care acesta va fi perceput vizual. Astfel, produsele comercializate efectiv pot fi luate în considerare doar în scopuri ilustrative, pentru a stabili aspectele vizuale ale desenelor sau modelelor industriale. Astfel, nu este posibil să se țină seama de un produs comercializat efectiv dacă desenul sau modelul industrial care îi este aplicat sau care este încorporat în acesta diferă de desenul sau modelul industrial înregistrat sau dacă lasă să apară caracteristici care nu reies clar din reprezentarea grafică a acestuia din urmă.

c) Utilizator avizat

- [Hotărârea din 20 octombrie 2011, PepsiCo/Grupo Promer Mon Graphic \(C-281/10 P, EU:C:2011:679\)](#)¹⁶

PepsiCo Inc. era titulara unui desen sau model industrial comunitar reprezentând un suport promoțional circular. Grupo Promer Mon Graphic SA a depus la EUIPO o cerere de declarare a nulității acestui desen sau model industrial întemeiată printre altele pe existența unui desen sau model industrial anterior. Camera de recurs a EUIPO a apreciat că desenele sau modelele industriale în cauză produceau o impresie globală diferită asupra utilizatorului avizat și, prin urmare, că desenul sau modelul industrial contestat nu era în conflict cu dreptul anterior invocat. Sesizat cu o acțiune, Tribunalul a anulat această decizie și a considerat că diferențele constatate de camera de recurs erau insuficiente pentru ca desenul sau modelul industrial contestat să producă, asupra utilizatorului avizat, o impresie globală diferită de cea produsă de desenul sau modelul industrial anterior.

Sesizată cu un recurs, pe care îl respinge, Curtea precizează noțiunea de utilizator avizat.

Însăși natura utilizatorului avizat implică faptul că, atunci când este posibil, acesta va proceda la comparația directă a desenelor sau modelelor industriale în cauză. Totuși, nu se poate exclude că o astfel de comparație ar fi imposibilă sau neobișnuită în sectorul vizat, în special din cauza împrejurărilor specifice sau a caracteristicilor obiectelor pe care le reprezintă desenele sau modelele industriale în cauză. În lipsa unei indicații precise în această privință în cadrul Regulamentului nr. 6/2002, nu se poate considera că legiuitorul Uniunii a avut intenția de a limita aprecierea eventualelor modele industriale sau desene la o comparație directă.

În ceea ce privește nivelul de atenție a utilizatorului avizat, deși acesta nu este consumatorul mediu normal informat, suficient de atent și de avizat, care percepe un desen sau un model industrial în mod normal ca pe un tot și nu face o examinare a diferitelor detalii ale acestuia, el nu este nici expertul sau specialistul capabil să observe în detaliu diferențele minime care pot să existe între desenele sau modelele industriale în conflict. Astfel, calificativul „avizat” sugerează că utilizatorul, fără a fi designer sau expert tehnic, cunoaște diversele desene sau modele industriale existente în sectorul vizat, are un anumit nivel de cunoștințe în ceea ce privește elementele pe care, de regulă, aceste desene sau modele industriale le conțin și, datorită

¹⁶ A se vedea de asemenea Hotărârea din 18 martie 2010, [Grupo Promer Mon Graphic/OAPI – PepsiCo \(Reprezentarea unui suport promoțional circular\)](#) (T-9/07, EU:T:2010:96), prezentată în rubrica „I. 7. Conflict cu un desen sau model industrial anterior”.

interesului său pentru produsele respective, dă dovadă de un grad de atenție relativ ridicat atunci când le utilizează.

- [Hotărârea din 22 iunie 2010, Shenzhen Taiden/OAPI – Bosch Security Systems \(Echipament de comunicare\) \(T-153/08, EU:T:2010:248\)](#)¹⁷

În această hotărâre, al cărei cadru factual și juridic a fost expus anterior¹⁸, Tribunalul clarifică noțiunea de utilizator avizat, subliniind că respectiva calitate de „utilizator” presupune ca persoana vizată să utilizeze produsul în care este încorporat desenul sau modelul industrial în conformitate cu finalitatea acestui produs și că prin calificativul „avizat” se sugerează faptul că utilizatorul, fără a fi designer sau expert tehnic, cunoaște diversele desene sau modele industriale existente în sectorul vizat, are un anumit nivel de cunoștințe în ceea ce privește elementele pe care, de regulă, aceste desene sau modele industriale le conțin și, datorită interesului său pentru produsele respective, dă dovadă de un grad de atenție relativ ridicat atunci când le utilizează. Totuși, toate acestea nu presupun ca utilizatorul avizat să fie în măsură să deosebească, mergând dincolo de experiența acumulată prin utilizarea produsului respectiv, aspectele configurației produsului, care sunt dictate de funcția sa tehnică, de cele care sunt arbitrare.

- [Hotărârea din 14 iunie 2011, Sphere Time/OAPI – Punch \(Ceas atașat la o curea\) \(T-68/10, EU:T:2011:269\)](#)¹⁹

Sphere Time era titulara unui desen sau model industrial comunitar înregistrat la OAPI (devenit EUIPO), reprezentând ceasuri atașate la o curea, în temeiul Regulamentului nr. 6/2002. Admițând cererea de declarare a nulității formulată de Punch SAS, divizia de anulare a declarat nulitatea desenului sau modelului industrial contestat pentru motivul că acesta era lipsit de caracter individual întrucât producea aceeași impresie de ansamblu precum unele modele industriale anterioare.

Sesizat cu o acțiune, pe care o respinge, formulată împotriva deciziei camerei de recurs prin care se confirmă decizia diviziei de anulare, Tribunalul subliniază că, în ceea ce privește articolele promoționale, noțiunea de utilizator avizat cuprinde, pe de o parte, profesionistul care le achiziționează în scopul de a le distribui utilizatorilor finali și, pe de altă parte, acești utilizatori înșiși. Tribunalul concluzionează că faptul că unul dintre aceste două grupuri de utilizatori avizați percepe desenele sau modelele industriale în cauză ca producând aceeași impresie globală este suficient pentru a constata că desenul sau modelul industrial contestat nu are caracter individual.

¹⁷ A se vedea de asemenea rubrica „I. 3. b. Caracter individual - Sectorul industrial al produsului în cauză”.

¹⁸ În ceea ce privește cadrul factual și juridic al litigiului, a se vedea rubrica „I. 3. b. Caracter individual – Sectorul industrial al produsului în cauză”, p. 10.

¹⁹ A se vedea de asemenea rubricile „I. 3. e. Caracter individual - Impresie globală” și „I. 4. d. Divulgare - Perioada de grație”.

- [Hotărârea din 13 iunie 2019, Visi/one/EUIPO – EasyFix \(Port-afiș pentru vehicule\) \(T-74/18, EU:T:2019:417\)²⁰](#)

Visi/one GmbH era titulara unor desene sau modele industriale comunitare înregistrate la EUIPO, reprezentând port-afișe, însemne pentru vehicule, în temeiul Regulamentului nr. 6/2002. Admițând cererea de declarare a nulității formulată de EasyFix GmbH, divizia de anulare a EUIPO a declarat nulitatea desenului sau modelului industrial contestat pentru lipsa caracterului individual.

Sesizat cu o acțiune, pe care o respinge, formulată împotriva deciziei camerei de recurs prin care se confirmă decizia diviziei de anulare, Tribunalul consideră că diferențele dintre desenul sau modelul industrial contestat și desenul sau modelul industrial anterior rămân insuficient marcate pentru a produce în sine asupra utilizatorului avizat o impresie globală diferită.

În ceea ce privește gradul de cunoaștere și nivelul de atenție ale utilizatorului avizat, Tribunalul consideră că reiese în special din jurisprudență că, chiar dacă acest personaj de referință dispune de un anumit grad de cunoaștere în ceea ce privește diferitele desene sau modele industriale existente în sectorul în cauză și dă dovadă de un nivel de atenție relativ ridicat și de o vigilență deosebită atunci când le utilizează, el nu este expertul sau specialistul, precum omul de meserie [în dreptul brevetelor], capabil să observe în detaliu diferențele minime care pot să existe între desenele sau modelele industriale în conflict.

d) Gradul de libertate a autorului

- [Hotărârea din 13 noiembrie 2012, Antrax It/OAPI – THC \(Radiatoare de încălzire\) \(T-83/11 și T-84/11, EU:T:2012:592\)](#)

Antrax It Srl era titulara a opt desene sau modele industriale comunitare înregistrate la OAPI (devenit EUIPO), dintre care două erau contestate în speță, reprezentând radiatoare de încălzire, în temeiul Regulamentului nr. 6/2002. Admițând cererea de declarare a nulității formulată de The Heating Company, divizia de anulare a declarat nulitatea desenelor sau modelelor industriale contestate pentru lipsa de noutate. Anulând decizia diviziei de anulare pentru motivare inadecvată, camera de recurs a declarat nule, la rândul său, desenele sau modelele industriale contestate din cauza lipsei unui caracter individual.

Sesizat cu o acțiune, pe care o respinge în rest, formulată împotriva deciziilor camerei de recurs, Tribunalul le anulează în măsura în care prin acestea desenele sau modelele industriale contestate au fost declarate nule.

Această cauză a oferit Tribunalului ocazia de a clarifica criteriile de stabilire a gradului de libertate a autorului unui desen sau model industrial în cadrul aprecierii caracterului individual al acestuia din urmă. Tribunalul arată că un astfel de grad de libertate este definit în special pe baza constrângerilor aferente caracteristicilor impuse de funcția tehnică a produsului sau a unui element al produsului ori de prevederile legale aplicabile produsului căruia îi este aplicat desenul sau modelul industrial. Aceste constrângeri conduc la normalizarea anumitor

²⁰ A se vedea de asemenea rubrica „I. 4. a. Divulgare – Criterii de apreciere”.

caracteristici, care devin astfel comune desenelor sau modelelor industriale aplicate produsului avut în vedere. Prin urmare, cu cât este mai mare libertatea autorului în elaborarea unui desen sau model industrial, cu atât mai puțin sunt suficiente diferențele nesemnificative dintre desenele sau modelele industriale comparate pentru a-i produce utilizatorului avizat o impresie globală diferită. Dimpotrivă, cu cât este mai limitată libertatea autorului în elaborarea unui desen sau model industrial, cu atât mai mult sunt suficiente diferențele nesemnificative dintre desenele sau modelele industriale comparate pentru a-i produce utilizatorului avizat o impresie globală diferită. Astfel, un grad ridicat de libertate a autorului în elaborarea unui desen sau model industrial consolidează concluzia potrivit căreia desenele sau modelele industriale comparate care nu prezintă diferențe importante îi produc utilizatorului avizat aceeași impresie globală. În acest context, o eventuală saturare a stadiului tehnicii, decurgând din existența altor desene sau modele industriale cu aceleași caracteristici de ansamblu precum desenele sau modelele industriale în cauză, este relevantă, întrucât poate fi de natură să facă utilizatorul avizat mai sensibil la diferențele de proporții interne dintre aceste diferite desene sau modele industriale.

- [Hotărârea din 10 septembrie 2015, H&M Hennes & Mauritz/OAPI – Yves Saint Laurent \(Genți de mână\) \(T-525/13, EU:T:2015:617\)](#)

Yves Saint Laurent SAS era titulara unui desen sau model industrial comunitar înregistrat la OAPI (devenit EUIPO), reprezentând genți de mână, în temeiul Regulamentului nr. 6/2002. Confirmând decizia diviziei de anulare, camera de recurs a respins cererea de declarare a nulității formulată de H&M Hennes & Mauritz BV & Co. KG, întemeiată pe un desen sau model industrial anterior, pentru motivul că gradul de libertate a autorului era ridicat, dar nu ștergea, din punctul de vedere al utilizatoarei avizate, diferențele importante dintre desenele sau modelele industriale în conflict.

Sesizat cu o acțiune, pe care o respinge, formulată împotriva deciziei camerei de recurs, Tribunalul precizează noțiunea de grad de libertate a autorului.

În această hotărâre, Tribunalul amintește că gradul de libertate a autorului în realizarea unui desen sau model industrial este definit în special pe baza constrângerilor aferente caracteristicilor impuse de funcția tehnică a produsului sau a unui element al produsului ori de prevederile legale aplicabile produsului. Aceste constrângeri conduc la standardizarea anumitor caracteristici, care devin astfel comune mai multor desene sau modele industriale aplicate produsului respectiv. Prin urmare, cu cât este mai mare libertatea autorului în elaborarea unui desen sau model industrial, cu atât mai puțin sunt suficiente diferențele nesemnificative dintre desenele sau modelele industriale în conflict pentru a-i produce utilizatorului avizat o impresie globală diferită. Dimpotrivă, cu cât este mai limitată libertatea autorului respectiv, cu atât mai mult sunt suficiente diferențele menționate pentru a produce unui astfel de utilizator impresii globale diferite. Tribunalul consideră, așadar, că un grad ridicat de libertate a autorului în elaborarea unui desen sau model industrial consolidează concluzia potrivit căreia desenele sau modelele industriale care nu prezintă diferențe importante îi produc utilizatorului avizat aceeași impresie globală.

În plus, Tribunalul arată că articolul 6 din Regulamentul nr. 6/2002, referitor la aprecierea caracterului individual, prevede, la alineatul (1), criteriul impresiei globale produse de desenele sau modelele industriale în conflict și precizează, la alineatul (2), că trebuie să se țină seama de gradul de libertate a autorului în acest scop. Reiese din aceste dispoziții că aprecierea caracterului individual al unui desen sau model industrial comunitar se efectuează în esență printr-un examen în patru etape. Acest examen constă, în primul rând, în a determina sectorul produselor în care urmează să se încorporeze sau căroră li se va aplica desenul sau modelul industrial, în al doilea rând, în a determina utilizatorul avizat al produselor menționate potrivit finalității acestora și, cu privire la acest utilizator avizat, nivelul de cunoaștere a stadiului anterior al tehnicii, precum și nivelul de atenție la compararea, directă și posibilă, a desenelor sau modelelor industriale, în al treilea rând, în a determina gradul de libertate a autorului în elaborarea desenului sau modelului industrial și, în al patrulea rând, în a determina rezultatul comparării desenelor sau modelelor industriale în cauză, ținând seama de sectorul vizat, de gradul de libertate a autorului și de impresiile globale pe care desenul sau modelul industrial contestat și orice desen sau model industrial anterior divulgat publicului le produc asupra utilizatorului avizat. Astfel, dacă factorul referitor la gradul de libertate a autorului poate „consolida” (sau, a contrariu, nuanța) concluzia cu privire la impresia globală produsă de fiecare desen sau model industrial în cauză, în schimb, aprecierea gradului de libertate menționat nu constituie o etapă prealabilă și abstractă față de compararea impresiei globale produse de fiecare desen sau model industrial în cauză.

În speță, Tribunalul concluzionează că camera de recurs a indicat fără a săvârși vreo eroare că factorul referitor la libertatea autorului nu poate să condiționeze, prin el însuși, aprecierea caracterului individual al unui desen sau model industrial, însă că, în schimb, acesta este un element de care trebuie să se țină seama la această apreciere. Potrivit Tribunalului, camera de recurs a considerat în mod întemeiat că factorul menționat constituie mai degrabă un factor care permite nuanțarea aprecierii caracterului individual al desenului sau modelului industrial contestat decât un factor autonom.

- [Hotărârea din 6 iunie 2019, Porsche/EUIPO – Autec \(Vehicule motorizate\) \(T-209/18, EU:T:2019:377\)](#)²¹

Prin această hotărâre, Tribunalul respinge acțiunea având ca obiect anularea deciziei camerei de recurs a EUIPO prin care aceasta din urmă a declarat nul desenul sau modelul industrial comunitar înregistrat reprezentând modelul seriei 991 a mașinii Porsche 911, din cauza lipsei caracterului individual al acestuia, în sensul articolului 6 alineatul (1) din Regulamentul nr. 6/2002.

Această cauză privea în special problema juridică a existenței unui caracter individual susceptibil să justifice protecția atunci când modelul industrial în cauză consta doar în „modernizarea” unei forme deja existente și deja protejate. În speță, se ridica problema dacă modelul seriei 991 a Porsche 911 se distingea de modelul anterior al seriei 997 suficient de mult pentru a fi protejat ca atare. Întrucât Regulamentul nr. 6/2002 stabilește la 25 de ani durata maximă a protecției,

²¹ Recursul formulat împotriva acestei hotărâri nu a fost admis (Ordonanța din 24 octombrie 2019, [Porsche/EUIPO](#), C-613/19 P, EU:C:2019:905).

acordarea protecției unui model industrial „modernizat” al unui model industrial anterior ar putea să prelungească în mod corespunzător protecția modelului industrial original. Aceasta era miza litigiului dintre societatea Porsche și un producător de jucării care utiliza desenul Porsche 911 pentru fabricarea și pentru comercializarea de modele la scară redusă.

Tribunalul apreciază că diferențele dintre cele două serii ale Porsche 911 nu sunt suficient de conturate pentru a produce o impresie globală diferită între cele două modele utilizatorului avizat, și anume utilizatorului de mașini în general, iar nu doar utilizatorului de mașini sport. Astfel, toate reprezentările grafice în discuție evidențiază faptul că aceste modele coincid efectiv în ceea ce privește forma și silueta caroseriei lor, atât la nivelul dimensiunilor și al proporțiilor, cât și al formei și al dispunerii geamurilor și a ușilor, prin caracteristicile lor esențiale.

Tribunalul consideră în această privință că, contrar celor susținute de societatea Porsche, libertatea autorului, în sensul articolului 6 din Regulamentul nr. 6/2002, nu poate fi limitată de așteptările consumatorilor, care, în speță, s-ar fi așteptat să regăsească în fiecare serie următoare ideea creatoare din matricea originală, întrucât asemenea așteptări nu constituie o constrângere normativă. Astfel, aceste așteptări nu sunt legate nici de natura, nici de destinația produsului în care este încorporat modelul industrial, și anume un vehicul motorizat, iar un creator de automobile, independent de considerațiile estetice sau comerciale, nu poate fi obligat să le respecte pentru a asigura funcționarea produsului căruia urmează să îi fie aplicat modelul industrial în discuție.

e) Impresie globală

- [Hotărârea din 14 iunie 2011, Sphere Time/OAPI – Punch \(Ceas atașat la o curea\) \(T-68/10, EU:T:2011:269\)²²](#)

În această hotărâre, al cărei cadru factual și juridic a fost expus anterior²³, Tribunalul precizează că, în cadrul aprecierii concrete a impresiei globale, nu trebuie examinată separat și exclusiv reproducerea grafică a desenelor sau modelelor industriale anterioare, ci, mai curând, trebuie apreciate global toate elementele prezentate care permit stabilirea într-un mod suficient de precis și de sigur a impresiei globale produse de desenul sau modelul industrial în cauză.

Referitor în special la desenele și modelele industriale care au fost utilizate fără a fi înregistrate, nu se poate exclude situația în care nu există o reproducere grafică care să arate toate detaliile lor relevante, comparabilă cu cererea de înregistrare. Potrivit Tribunalului, este, așadar, excesiv să se pretindă de la partea care a solicitat declararea nulității ca o astfel de reproducere să fie depusă în toate cazurile.

²² A se vedea de asemenea rubricile „I. 3. c. Caracter individual - Utilizator avizat” și „I. 4. d. Divulgare - Perioada de grație”.

²³ În ceea ce privește cadrul factual și juridic al litigiului, a se vedea rubrica „I. 3. c. Caracter individual - Utilizator avizat”, p. 13.

- [Hotărârea din 10 noiembrie 2021, Sanford/EUIPO – Avery Zweckform \(Etichete\) \(T-443/20, EU:T:2021:767\)²⁴](#)

Sanford LP era titulara unui desen sau model industrial comunitar înregistrat la EUIPO, reprezentând etichete, în temeiul Regulamentului nr. 6/2002. Divizia de anulare a respins cererea de declarare a nulității formulată de Avery Zweckform GmbH. Însă, anulând decizia diviziei de anulare, camera de recurs a declarat nulitatea desenului sau modelului industrial contestat pentru motivul că era lipsit de caracter individual, întrucât producea aceeași impresie globală asupra utilizatorului avizat ca desenul sau modelul industrial anterior pe care se întemeia partea care a solicitat declararea nulității.

Sesizat cu o acțiune, pe care o respinge, formulată împotriva deciziei camerei de recurs, Tribunalul subliniază, în cadrul comparării impresiilor globale cu ocazia aprecierii caracterului individual, că mărcile și semnele distinctive care figurează pe desenele sau modelele industriale sunt lipsite de relevanță.

Acesta constată că diferențele dintre desenele sau modelele industriale în conflict, care se limitează la dimensiunea etichetei, la înălțimea ruloului și la numărul, la poziția și la dimensiunea reperelor negre de tipărire, nu sunt suficiente pentru a produce o impresie globală diferită în percepția utilizatorului avizat.

În plus, el arată că elementele verbale și figurative care figurează pe desenele sau modelele industriale în conflict sunt mărci sau semne distinctive aplicate pe produs pentru a indica proveniența sa.

Aceste elemente nu constituie caracteristici ale produsului care conferă aspectul lor produselor în cauză și sunt, așadar, lipsite de relevanță în cadrul comparării impresiilor globale. Tribunalul adaugă că, chiar dacă aceste elemente ar putea fi considerate relevante, va fi clar pentru utilizatorul avizat că servesc la indicarea originii produselor, astfel încât, în impresia globală, acesta nu le va acorda importanță.

- [Hotărârea din 27 aprilie 2022, Group Nivelles/EUIPO – Easy Sanitary Solutions \(Canal de evacuare pentru duș\) \(T-327/20, EU:T:2022:263\)](#)

În această hotărâre, al cărei cadru factual și juridic coincide cu cel din cauza C-361/15, astfel cum a fost expus anterior²⁵, Tribunalul este sesizat cu o acțiune în anulare formulată împotriva unei noi decizii adoptate de EUIPO în urma anulării, care a dobândit autoritate de lucru judecat, a unei prime decizii²⁶. Printr-o nouă decizie, camera de recurs a EUIPO a respins cererea de declarare a nulității pentru motivul că desenul sau modelul industrial contestat avea un caracter individual și, prin urmare, că era a fortiori nou. Sesizat cu o acțiune, pe care o respinge, formulată împotriva deciziei camerei menționate, Tribunalul are ocazia să precizeze elementele

²⁴ A se vedea de asemenea rubrica „III. 2. d. Cererea și procedura de declarare a nulității - Dovezi care nu au fost prezentate în timp util”.

²⁵ În ceea ce privește cadrul factual și juridic al litigiului, a se vedea rubrica „I. 1. b. Definiția desenului sau modelului industrial – Condiția privind vizibilitatea”, p. 4.

²⁶ A se vedea Hotărârea din 13 mai 2015, [Group Nivelles/EUIPO – Easy Sanitary Solutions \(Canal de evacuare pentru duș\)](#) (T-15/13, EU:T:2015:281).

pertinente luate în considerare în ceea ce privește aprecierea caracterului individual al desenului sau modelului industrial contestat.

Tribunalul confirmă existența caracterului individual al desenului sau modelului industrial contestat. Mai întâi, acesta subliniază că un desen sau model industrial anterior încorporat într-un produs diferit de cel vizat de desenul sau modelul industrial contestat constituie, în principiu, un desen sau model industrial anterior relevant pentru aprecierea caracterului individual. În continuare, el precizează că eventualele erori săvârșite de camera de recurs cu privire la caracteristicile desenelor sau modelelor industriale anterioare care nu reprezintă decât un element al unui canal de duș nu au incidență asupra legalității deciziei, întrucât comparația cu desenele sau modelele industriale complete nu conține nicio eroare. Astfel, întrucât un desen sau model industrial anterior trebuie să constituie o anterioritate compactă, numai desenele sau modelele industriale reprezentând canale de duș complete sunt relevante. În sfârșit, ținând seama de aspectul elegant și minimalist al desenului sau modelului industrial contestat, acesta produce o impresie globală diferită de cea a desenului sau modelului industrial anterior, determinată de caracteristici mai funcționale, iar nu decorative.

4. Divulgare

a) Criterii de apreciere

- [Hotărârea din 13 februarie 2014, H. Gautzsch Großhandel \(C-479/12, EU:C:2014:75\)](#)

Münchener Boulevard Möbel Joseph Duna GmbH a comercializat în Germania un model de pavilion de grădină cu baldachin, creat în anul 2004. Solicitând pentru modelul său industrial protecția acordată desenelor și modelelor industriale comunitare neînregistrate, această societate a introdus o acțiune în contrafacere împotriva H. Gautzsch Großhandel GmbH & Co. KG, care comercializează din anul 2006 un pavilion de grădină produs de o întreprindere cu sediul în China. Münchener Boulevard Möbel Joseph Duna susținea că acest pavilion de grădină era o copie a modelului industrial a cărui titulară era, care a figurat în prospecte distribuite comercianților principali din sectorul în cauză.

Sesizată cu o întrebare preliminară, Curtea se pronunță cu privire la conținutul noțiunii de „divulgare” și, în această privință, declară că articolul 11 alineatul (2) din Regulamentul nr. 6/2002 trebuie interpretat în sensul că se poate considera că un desen sau model industrial neînregistrat poate deveni în mod rezonabil cunoscut, în cursul normal al afacerilor, grupurilor specializate din sectorul în cauză care funcționează în Uniune în cazul în care comercianților care își desfășoară activitatea în acest sector le-au fost distribuite imagini ale desenului sau modelului industrial respectiv, aspect care trebuie apreciat de instanța competentă în domeniul desenelor sau modelelor industriale comunitare în raport cu circumstanțele cauzei cu care este sesizată.

În ceea ce privește articolul 7 alineatul (1) prima teză din Regulamentul nr. 6/2002, acesta trebuie interpretat în sensul că se poate considera că un desen sau model industrial neînregistrat, deși a fost divulgat terților fără condiții de confidențialitate explicite sau implicite, nu ar fi putut deveni în mod rezonabil cunoscut, în cursul normal al afacerilor, grupurilor

specializate din sectorul în cauză care funcționează în cadrul Uniunii în cazul în care nu a fost făcut cunoscut decât unei singure întreprinderi din sectorul menționat sau nu a fost prezentat decât în sălile de expoziție ale unei întreprinderi situate în afara teritoriului Uniunii, aspect care trebuie apreciat de instanța competentă în domeniul desenelor sau modelelor industriale comunitare în raport cu circumstanțele cauzei cu care este sesizată.

- [Hotărârea din 21 septembrie 2017, Easy Sanitary Solutions și EUIPO/Group Nivelles \(C-361/15 P și C-405/15 P, EU:C:2017:720\)](#)²⁷

În această hotărâre, al cărei cadru factual și juridic a fost expus anterior²⁸, Curtea, sesizată cu un recurs, statuează că nu este necesar să se compare un desen sau model industrial cu un altul pentru a constata noutatea și caracterul individual ale celui dintâi decât dacă al doilea a fost divulgat publicului. Atunci când se consideră că un desen sau model industrial a fost divulgat publicului, această divulgare este avută în vedere atât la examinarea noutății, cât și la examinarea caracterului individual.

În plus, „sectorul în cauză”, în sensul articolului 7 alineatul (1) din Regulamentul nr. 6/2002, nu este limitat la cel al produsului în care desenul sau modelul industrial contestat este destinat a fi încorporat sau căruia îi este destinat a fi aplicat.

Prin urmare, nimic nu permite să se considere necesar ca utilizatorul avizat al produsului în care desenul sau modelul industrial contestat este încorporat sau căruia îi este aplicat să cunoască desenul sau modelul industrial anterior, atunci când acesta din urmă este încorporat într-un produs al unui sector industrial diferit de cel care face obiectul desenului sau modelului industrial contestat sau este aplicat unui astfel de produs.

- [Hotărârea din 13 iunie 2019, Visi/one/EUIPO – EasyFix \(Port-afiș pentru vehicule\) \(T-74/18, EU:T:2019:417\)](#)²⁹

În această hotărâre, al cărei cadru factual și juridic a fost expus anterior³⁰, Tribunalul precizează că, pentru a stabili divulgarea unui desen sau model industrial anterior, este necesar să se efectueze o analiză în două etape. În primul rând, trebuie să se examineze dacă elementele prezentate în cererea de declarare a nulității dovedesc, pe de o parte, fapte constitutive ale divulgării unui desen sau model industrial și, pe de altă parte, caracterul anterior al acestei divulgări în raport cu data de depunere sau de prioritate a desenului sau modelului industrial contestat. În al doilea rând, trebuie să se examineze, în ipoteza în care titularul desenului sau modelului industrial contestat ar fi afirmat contrariul, dacă aceste fapte ar fi putut deveni cunoscute în mod rezonabil, în cursul normal al afacerilor, grupurilor specializate din sectorul în cauză care funcționează în Uniune, în caz contrar divulgarea fiind considerată fără efect și nefiind luată în considerare.

²⁷ A se vedea de asemenea rubricile „I. 1. b. Definiția desenului sau modelului industrial - Condiția privind vizibilitatea” și „I. 2. Noutate”, precum și Hotărârea din 13 mai 2015, [Group Nivelles/OAPI – Easy Sanitary Solutions \(Canal de evacuare de dus\)](#) (T-15/13, EU:T:2015:281).

²⁸ În ceea ce privește cadrul factual și juridic al litigiului, a se vedea rubrica „I. 1. b. Definiția desenului sau modelului industrial – Condiția privind vizibilitatea”, p. 4.

²⁹ A se vedea de asemenea rubrica „I. 3. c. Caracter individual - Utilizator avizat”.

³⁰ În ceea ce privește cadrul factual și juridic al litigiului, a se vedea rubrica „I. 3. c. Caracter individual – Utilizator avizat”, p. 14.

În speță, Tribunalul statuează că, deși este regretabil că serviciile administrative ale EUIPO au comunicat reclamantei cele două cataloage prezentate în anexa B la cererea de declarare a nulității fără o numerotare continuă care să corespundă ordinii paginilor cataloagelor originale, o asemenea împrejurare nu poate în niciun caz să repună în discuție legalitatea deciziei atacate în ceea ce privește dovada faptelor constitutive și a anteriorității divulgării port-afișului pentru vehicule reprodus la punctul 4 din decizia atacată în legătură cu anexa B și în special valoarea probantă a acestor documente pentru a dovedi divulgarea desenului sau modelului industrial anterior. Pe de altă parte, reclamanta nu a dovedit și nici măcar nu a pretins că împrejurările cauzei puteau împiedica în mod rezonabil, în cursul normal al afacerilor, cunoașterea acestor fapte de grupurile specializate din sectorul în cauză care funcționează în Uniune. Având în vedere absența unor indicii contrare care ar fi permis să se considere că aceste cataloage nu au fost difuzate în rândul acestor grupuri specializate, fără a săvârși o eroare, camera de recurs a putut constata divulgarea desenului sau modelului industrial anterior.

b) Presumția de divulgare

- [Hotărârea din 21 mai 2015, Senz Technologies/OAPI – Impliva \(Umbrele\) \(T-22/13 și T-23/13, EU:T:2015:310\)](#)

Senz Technologies BV era titulara a două desene sau modele industriale comunitare înregistrate la OAPI (devenit EUIPO), reprezentând umbrele, în temeiul Regulamentului nr. 6/2002. Admițând cererea de declarare a nulității formulată de Impliva BV, divizia de anulare a declarat nulitatea desenelor sau modelelor industriale contestate pentru motivul că acestea, în pofida noutății lor, erau lipsite de caracter individual în raport cu un brevet anterior care fusese divulgat.

Sesizat cu o acțiune, pe care o admite, formulată împotriva deciziei camerei de recurs prin care se confirmă decizia diviziei de anulare, Tribunalul amintește că se consideră că un desen sau model industrial a fost divulgat atunci când partea care invocă divulgarea a dovedit faptele constitutive ale acesteia și că prezumția respectivă se aplică indiferent de locul unde au avut loc faptele constitutive ale divulgării.

Potrivit Tribunalului, problema dacă persoanele care fac parte din grupurile specializate din sectorul în cauză ar fi putut în mod rezonabil să cunoască evenimente care s-au produs în afara teritoriului Uniunii este o chestiune de fapt a cărei soluționare depinde de aprecierea circumstanțelor proprii fiecărei cauze. În scopul acestei aprecieri, trebuie analizată problema dacă, pe baza unor elemente de fapt care trebuie să fie furnizate de partea care contestă divulgarea, este necesar să se considere că aceste grupuri nu aveau în realitate posibilitatea de a cunoaște faptele constitutive ale divulgării, ținând seama de ceea ce se poate pretinde în mod rezonabil din partea acestor grupuri în privința cunoașterii stadiului anterior al tehnicii. Aceste elemente de fapt se pot referi la compunerea grupurilor specializate, la calificările, cutumele și comportamentele acestora, la sfera activității lor, la prezența lor la evenimente în cadrul cărora sunt prezentate desene sau modele industriale, la caracteristicile desenului sau modelului industrial în cauză, cum ar fi interdependența acestora cu alte produse sau sectoare, și la caracteristicile produselor în care a fost integrat desenul sau modelul industrial în cauză, printre care gradul de tehnicitate al produsului respectiv. În orice caz, nu se poate considera că un

desen sau model industrial este cunoscut în cursul normal al afacerilor dacă grupurile specializate din sectorul în cauză nu îl pot descoperi decât din întâmplare.

În plus, Tribunalul arată că articolul 7 alineatul (1) din Regulamentul nr. 6/2002 nu impune nicidecum ca desenul sau modelul industrial anterior să fi făcut obiectul unei utilizări în vederea producerii sau a comercializării unui produs. Cu toate acestea, faptul că un desen sau model industrial nu a fost niciodată încorporat într-un produs nu ar fi relevant decât în ipoteza în care s-ar stabili că grupurile specializate din sectorul în cauză nu consultă în general registrele de brevete sau că grupurile specializate din sectorul în cauză nu acordă în general nicio importanță brevetelor.

c) Dovada divulgării

- [Hotărârea din 27 februarie 2018, Gramberg/EUIPO – Mahdavi Sabet \(Carcasă pentru telefon mobil\) \(T-166/15, EU:T:2018:100\)](#)

Domnul Sabet a obținut înregistrarea unui desen sau model industrial comunitar reprezentând o carcasă pentru telefon mobil. Domnul Gramberg a introdus la EUIPO o cerere de declarare a nulității acestui desen sau model industrial pentru lipsa noutății. Pentru a dovedi divulgarea desenului sau modelului industrial menționat, acesta a prezentat capturi de ecran ale paginii de internet „amazon.de”. Camera de recurs a EUIPO a respins cererea de declarare a nulității pentru motivul că dovezile erau insuficiente pentru a dovedi divulgarea.

Sesizat cu o acțiune, pe care o admite, Tribunalul se pronunță cu privire la valoarea probantă a elementelor de probă obținute de pe un site internet de vânzări online, invocate pentru a demonstra divulgarea unui desen sau model industrial.

În primul rând, acesta subliniază că se consideră că un desen sau model industrial a fost divulgat atunci când partea care invocă divulgarea a dovedit faptele constitutive ale acesteia. În schimb, pentru a combate această prezumție, părții care contestă divulgarea îi revine sarcina de a demonstra corespunzător cerințelor legale că împrejurările cauzei puteau împiedica în mod rezonabil cunoașterea acestor fapte, în cursul normal al afacerilor, de către grupurile specializate din sectorul în cauză. Divulgarea desenului sau modelului industrial anterior nu poate fi demonstrată prin probabilități sau prezumții, ci trebuie să se întemeieze pe elemente concrete și obiective care să dovedească o divulgare efectivă a desenului sau modelului industrial anterior pe piață.

Elementele de probă furnizate de persoana care solicită declararea nulității trebuie apreciate unele în raport cu celelalte. Astfel, deși unele dintre aceste elemente pot fi insuficiente în sine pentru a dovedi divulgarea unui desen sau model industrial anterior, totuși, atunci când sunt asociate sau interpretate împreună cu alte înscrisuri sau informații, ele pot contribui la formarea dovezii divulgării. De asemenea, pentru a aprecia valoarea probantă a unui înscris, trebuie să se verifice credibilitatea și veridicitatea informației pe care acesta o conține. Trebuie, așadar, să se țină cont în special de originea înscrisului, de împrejurările elaborării și de destinatarul acestuia și trebuie să se ridice problema dacă, având în vedere conținutul său, acesta pare temeinic și fiabil.

Din reglementarea Uniunii în vigoare, aplicabilă desenelor sau modelelor industriale comunitare, reiese, pe de o parte, că persoana care solicită declararea nulității este liberă să aleagă dovada pe care o consideră utilă pentru a fi prezentată EUIPO în susținerea cererii sale de declarare a nulității și, pe de altă parte, că EUIPO este obligat să analizeze toate elementele prezentate pentru a concluziona dacă acestea reprezintă efectiv o dovadă a divulgării desenului sau modelului industrial anterior.

În al doilea rând, în ceea ce privește valoarea probantă a capturilor de ecran ale unei pagini de internet, Tribunalul arată că, chiar presupunând că se poate considera în mod rezonabil că se poate modifica în orice moment conținutul unui site internet și că acest conținut poate fi greu de verificat a posteriori, asemenea considerații nu pot fi aplicate capturilor de ecran ale paginii de internet de vânzare online „amazon.de” conținând, imediat înainte de mențiunea datei privind disponibilitatea ofertei pe acest site, numărul ASIN (Amazon Standard Identification Number), care reprezintă o referință unică dată fiecărui articol care figurează în catalog, ce permite să se identifice acest articol pe platforma de vânzare online Amazon.

În plus, a aplica în mod automat prezumția că cuprinsul unui site internet sau al oricărui alt document electronic poate fi modificat în orice moment, fără a avea îndoieli serioase și verificate în sensul că, în cazul de speță, dovezile au fost modificate, ar face inoperant principiul stabilit în jurisprudența Uniunii, potrivit căruia elementele de probă furnizate de persoana care solicită declararea nulității trebuie apreciate unele în raport cu celelalte.

- [Hotărârea din 6 iunie 2019, Rietze/EUIPO – Volkswagen \(Vehiculul VW Caddy\) \(T-192/18, EU:T:2019:379\)](#)

Prin această hotărâre, Tribunalul confirmă decizia EUIPO potrivit căreia desenul sau modelul industrial ce reprezintă autovehiculul VW Caddy este nou în sensul articolului 5 din Regulamentul nr. 6/2002 și prezintă un caracter individual în sensul articolului 6 din regulamentul menționat. Această cauză își are originea într-o procedură de declarare a nulității introdusă de reclamantă, Rietze, o societate germană care comercializa mașini în miniatură. Desenul sau modelul industrial contestat era cel care desemnează vehiculul VW Caddy introdus pe piață de Volkswagen în anul 2011. Pentru a dovedi divulgarea unui desen sau model industrial anterior, reclamanta a făcut trimitere la un model anterior al acestei mașini, și anume modelul VW Caddy (2K) Life, introdus pe piață în anul 2004.

În primul rând, Tribunalul respinge argumentul reclamantei potrivit căruia EUIPO ar fi trebuit, primo, să compare caracteristicile desenelor sau modelelor în conflict, secundo, să analizeze punctele lor comune și, tertio, să facă distincție între caracteristicile estetice și tehnice ale acestora.

În al doilea rând, Tribunalul respinge argumentația reclamantei potrivit căreia EUIPO ar fi omis să ia în considerare anumite elemente de probă pe care figura o imagine a desenului sau modelului industrial anterior. Tribunalul amintește că revine părții care a formulat cererea de declarare a nulității să furnizeze reproduceri precise și complete ale desenului sau modelului industrial anterior și că nu se poate impune camerei de recurs să combine diferite reprezentări ale produsului în care a fost încorporat desenul sau modelul industrial anterior sau chiar să

înlocuiescă un element care apare în majoritatea reprezentărilor printr-un element care nu apare decât într-o singură reprezentare.

- [Hotărârea din 20 octombrie 2021, JMS Sports/EUIPO – Inter-Vion \(Elastice spiralate pentru păr\) \(T-823/19, EU:T:2021:718\)](#)

JMS Sports sp. z o.o. era titulara desenului sau modelului industrial comunitar reprezentând un elastic spiralat pentru păr, depus la 24 iunie 2010 la EUIPO. Inter-Vion S.A. a introdus o cerere de declarare a nulității acestui desen sau model industrial în special pentru motivul că era lipsit de noutate. Pentru a dovedi divulgarea desenelor sau modelelor industriale anterioare, aceasta a prezentat capturi de ecran ale unor site-uri internet datând din anul 2009.

Camera de recurs a EUIPO a considerat că divulgarea desenelor sau modelelor industriale anterioare, identice cu desenul sau modelul industrial contestat, a fost dovedită. În consecință, aceasta a concluzionat că desenul sau modelul industrial contestat era lipsit de noutate.

Sesizat cu o acțiune, pe care o respinge, formulată împotriva deciziei camerei de recurs, Tribunalul precizează valoarea probantă a elementelor de probă extrase de pe site-uri internet, invocate pentru a demonstra data divulgării unui desen sau model industrial³¹.

Mai întâi, Tribunalul declară inadmisibile elementele de probă prezentate pentru prima dată în fața sa, obținute prin intermediul utilizării unor instrumente la care accesul este liber, precum motorul de căutare Google și Wayback Machine. Astfel, ele nu țin de cadrul factual al litigiului, astfel cum exista acesta în fața camerei de recurs și, prin urmare, nu pot fi luate în considerare în scopul controlului legalității deciziei atacate.

În continuare, după ce a amintit că persoana care solicită declararea nulității este liberă să aleagă proba, Tribunalul arată că apariția imaginii unui desen sau model industrial pe internet constituie un eveniment care poate fi calificat drept „publicare” și, prin urmare, formează o „divulgare către public”. Acesta precizează că forța probantă a capturilor de ecran nu este limitată.

În speță, el constată că capturile de ecran ale site-urilor internet prezentau în mod clar desene sau modele industriale identice cu desenul sau modelul industrial contestat, adresele URL³² complete ale acestor site-uri, precum și datele divulgării către public, anterioare datei de depunere a cererii de înregistrare a desenului sau modelului industrial contestat. În plus, o captură de ecran prezenta alte informații cu marcaj temporal, constând în comentarii ale utilizatorilor de internet și demonstrând o divulgare către public la 1 noiembrie 2009.

Pe de altă parte, Tribunalul subliniază că simpla posibilitate abstractă ca conținutul sau data unui site internet să fie manipulate nu constituie un motiv suficient pentru a repune în discuție credibilitatea probei constând în captura de ecran a site-ului menționat. Această credibilitate nu poate fi repusă în discuție decât prin invocarea unor fapte care sugerează în mod concret o manipulare. În plus, chiar dacă captura de ecran rezultată de pe Wayback Machine nu conține o imagine a produsului, aceasta constituie o sursă de informații relevantă care confirmă fiabilitatea

³¹ În sensul articolului 7 alineatul (1) din Regulamentul nr. 6/2002.

³² Uniform Resource Locator.

capturii de ecran a unuia dintre site-urile internet în cauză. Prin urmare, Tribunalul consideră că divulgarea a fost dovedită.

În sfârșit, în ceea ce privește repartizarea sarcinii probei, Tribunalul arată că, întrucât partea care a solicitat declararea nulității a prezentat elemente de probă extrase de pe internet care demonstau divulgarea desenelor sau modelelor industriale anterioare, revenea titularii desenului sau modelului industrial contestat sarcina de a demonstra lipsa de credibilitate a acestor elemente. În această privință, nu i se cerea să dovedească manipularea unui site internet, ci să indice împrejurări concrete care ar fi indicatori de manipulare credibili, precum semne evidente de falsificare, contradicții incontestabile în informațiile prezentate sau incoerențe evidente care să justifice existența unor îndoeli cu privire la autenticitatea capturilor de ecran.

d) Perioada de grație

- [*Hotărârea din 14 iunie 2011, Sphere Time/OAPI – Punch \(Ceas atașat la o curea\) \(T-68/10, EU:T:2011:269\)*](#)³³

În această hotărâre, al cărei cadru factual și juridic a fost expus anterior³⁴, în cadrul unei proceduri de declarare a nulității, Tribunalul supune aplicarea articolului 7 alineatul (2) din Regulamentul nr. 6/2002 condiției ca titularul desenului sau modelului industrial avut în vedere în cererea de declarare a nulității să demonstreze că este fie autorul desenului sau modelului industrial pe care se întemeiază respectiva cerere, fie succesorul acestuia în drepturi. Amintim că articolul 7 alineatul (2) din Regulamentul nr. 6/2002 permite să nu se ia în considerare divulgarea dacă desenul sau modelul industrial, pentru care se solicită protecția, a fost divulgat publicului fie de către autor sau succesorul acestuia în drepturi, fie de către un terț, ca urmare a informațiilor pe care le-a furnizat sau a unor acte îndeplinite de autor sau de succesorul acestuia în drepturi, în perioada de douăsprezece luni premergătoare datei de depunere a cererii de înregistrare sau datei de prioritate.

5. Desen sau model industrial care constituie o piesă a unui produs complex

a) Condiții de protecție

- [*Hotărârea din 9 septembrie 2014, Biscuits Poult/OAPI – Banketbakkerij Merba \(Biscuit\) \(T-494/12, EU:T:2014:757\)*](#)

Biscuits Poult SAS era titulara unui desen sau model industrial comunitar înregistrat la OAPI (devenit EUIPO), reprezentând biscuiți, în temeiul Regulamentului nr. 6/2002. Anulând decizia diviziei de anulare prin care s-a respins cererea de declarare a nulității formulată de Banketbakkerij Merba BV, camera de recurs a declarat nulitatea desenului sau modelului industrial contestat pentru motivul că acesta era lipsit de caracter individual.

³³ A se vedea de asemenea rubrica „l. 3. c. Caracter individual - Utilizator avizat” și „l. 3. e. Impresie globală”.

³⁴ În ceea ce privește cadrul factual și juridic al litigiului, a se vedea rubrica „l. 3. c. Caracter individual - Utilizator avizat”, p. 13.

Sesizat cu o acțiune, pe care o respinge, formulată împotriva deciziei camerei de recurs, Tribunalul consideră că caracteristicile nevizibile ale produsului în litigiu, care nu se raportează la aspectul său, nu pot fi luate în considerare pentru a stabili dacă desenul sau modelul industrial contestat poate face obiectul unei protecții.

În această hotărâre, Tribunalul precizează că articolul 4 alineatul (2) din Regulamentul nr. 6/2002 instituie o normă specială care vizează în mod specific desenele sau modelele industriale aplicate unui produs sau încorporate într-un produs care constituie o piesă a unui produs complex în sensul articolului 3 litera (c) din acest regulament. Potrivit acestei norme, desenele sau modele industriale menționate sunt protejate numai dacă, în primul rând, după încorporarea în produsul complex, piesa rămâne vizibilă la o utilizare normală a acestui produs și, în al doilea rând, caracteristicile vizibile ale piesei îndeplinesc, fiecare în parte, condițiile de noutate și de caracter individual. Astfel, dată fiind natura specială a pieselor unui produs complex în sensul articolului 3 litera (c) din Regulamentul nr. 6/2002, care pot face obiectul unei produceri și al unei comercializări distincte de producerea și comercializarea produsului complex, este normal ca legiuitorul să confere posibilitatea ca acestea să fie înregistrate ca desene sau modele industriale, dar cu condiția să fie vizibile după încorporarea în produsul complex și numai pentru părțile vizibile ale pieselor în discuție la o utilizare normală a produsului complex și în măsura în care aceste părți sunt noi și au un caracter individual. Tribunalul deduce că, având în vedere că un produs – în speță un biscuit – nu este un produs complex în sensul articolului 3 litera (c) din Regulamentul nr. 6/2002, întrucât nu este compus din mai multe piese ce pot fi înlocuite astfel încât să permită dezasamblarea și reasamblarea sa, camera de recurs nu săvârșit o eroare atunci când a apreciat că caracteristicile nevizibile ale produsului, care nu se raportează la aspectul său, nu pot fi luate în considerare pentru a stabili dacă desenul sau modelul industrial în litigiu poate face obiectul unei protecții.

- [Hotărârea din 3 octombrie 2014, Cezar/OAPI – Poli-Eco \(Insert\) \(T-39/13, EU:T:2014:852\)](#)

Cezar Przedsiębiorstwo Produkcyjne Dariusz Bogdan Niewiński era titulara unui desen sau model industrial comunitar înregistrat la OAPI (devenit EUIPO), reprezentând plinte, în temeiul Regulamentului nr. 6/2002. Admițând cererea de declarare a nulității formulată de Poli-Eco Tworzywa Sztuczne sp. z o.o., divizia de anulare a declarat nulitatea desenului sau modelului industrial pentru motivul că acesta nu era nou.

Sesizat cu o acțiune, pe care o admite, formulată împotriva deciziei camerei de recurs prin care se confirmă decizia diviziei de anulare, Tribunalul consideră că nu se poate aprecia caracterul individual și de noutate al unui desen sau model industrial comunitar prin compararea acestuia cu un desen sau model industrial anterior care, fiind piesa unui produs complex, nu este vizibil la o utilizare normală a acestuia.

Criteriul vizibilității, astfel cum este formulat în considerentul (12) al Regulamentului nr. 6/2002, conform căruia protecția acordată desenelor sau modelelor industriale comunitare nu trebuie extinsă asupra pieselor care nu sunt vizibile la o utilizare normală a produsului și nici asupra caracteristicilor unei piese care nu sunt vizibile după montarea acesteia, se aplică, așadar, desenului sau modelului industrial anterior.

- [Hotărârea din 28 octombrie 2021, Ferrari \(C-123/20, EU:C:2021:889\)](#)

La 2 decembrie 2014, Ferrari SpA a prezentat publicului pentru prima dată modelul de automobil din gama de vârf FXX K, într-un comunicat de presă care conținea două fotografii ce arătau o vedere laterală și, respectiv, o vedere frontală a acestui vehicul.

Începând din anul 2016, Mansory Design & Holding GmbH (denumită în continuare „Mansory Design”), cu sediul în Germania, producea și comercializa ansambluri de accesorii de personalizare, numite „kituri de tuning”, destinate modificării aspectului exterior al altui model de Ferrari destinat utilizării pe căile rutiere, produs în serie, astfel încât să îl apropie de cel al Ferrari FXX K.

Ferrari a introdus o acțiune în contrafacere și cereri accesorii împotriva Mansory Design ca urmare a unei pretense încălcări a drepturilor conferite de trei desene sau modele industriale comunitare neînregistrate privind părți ale modelului FXX K, și anume elemente ale caroseriei acestuia. Aceste desene sau modele industriale comunitare ar fi luat naștere odată cu publicarea comunicatului de presă din 2 decembrie 2014.

Landgericht Düsseldorf (Tribunalul Regional din Düsseldorf, Germania) a respins în întregime aceste cereri. În urma unui apel formulat la Oberlandesgericht Düsseldorf (Tribunalul Regional Superior din Düsseldorf, Germania), acesta a respins cererile formulate de Ferrari, considerând că primele două desene sau modele industriale revendicate nu au existat niciodată, dat fiind că Ferrari nu a demonstrat că ar fi fost îndeplinită cerința minimă privind o anumită autonomie și un anumit caracter complet în ceea ce privește forma, în timp ce al treilea desen sau model industrial revendicat ar exista efectiv, dar nu ar fi fost contrafăcut de Mansory Design.

Sesizată cu o întrebare preliminară, Curtea se pronunță cu privire la problema dacă divulgarea către public a imaginilor unui produs, precum publicarea de fotografii ale unui automobil, poate determina divulgarea către public a unui desen sau model industrial al unei părți sau al unei piese a produsului menționat și, în cazul unui răspuns afirmativ, în ce măsură aspectul exterior al acestei părți sau piese trebuie să fie autonom în raport cu produsul în ansamblul său pentru a se putea examina dacă aspectul exterior respectiv are caracter individual.

Curtea declară în special că dreptul Uniunii trebuie să fie interpretat în sensul că divulgarea către public a imaginilor unui produs, precum publicarea de fotografii ale unui automobil, determină divulgarea către public a unui desen sau model industrial al unei părți a acestui produs sau al unei piese a produsului menționat, ca produs complex, cu condiția ca aspectul exterior al părții sau al piesei respective să poată fi identificat în mod clar în cadrul acestei divulgări³⁵.

În primul rând, Curtea arată că condițiile materiale necesare pentru nașterea protecției unui desen sau model industrial comunitar, indiferent dacă acesta este înregistrat sau neînregistrat, și anume noutatea și caracterul individual, sunt aceleași atât pentru produse, cât și pentru părțile unui produs³⁶. În măsura în care aceste condiții materiale sunt îndeplinite, condiția de formă pentru nașterea unui desen sau model industrial comunitar neînregistrat este o divulgare

³⁵ În sensul articolului 3 literele (a) și (c), al articolului 4 alineatul (2) și al articolului 11 alineatul (2) din Regulamentul nr. 6/2002.

³⁶ În sensul articolelor 4-6 din Regulamentul nr. 6/2002.

către public în sensul articolului 11 alineatul (2) din Regulamentul nr. 6/2002³⁷. Pentru ca divulgarea către public a desenului sau modelului industrial al unui produs luat în considerare în ansamblu să determine divulgarea desenului sau modelului industrial al unei părți a acestui produs, este indispensabil ca aspectul exterior al părții respective să poată fi identificat în mod clar în această divulgare. Aceasta nu implică însă o obligație a autorilor de a divulga în mod distinct fiecare dintre părțile produselor lor pentru care doresc să beneficieze de o protecție a desenului sau modelului industrial comunitar neînregistrat.

În al doilea rând, Curtea subliniază că noțiunea de „caracter individual”, în sensul articolului 6 din Regulamentul nr. 6/2002³⁸, „nu reglementează raporturile dintre desenul sau modelul industrial al unui produs și desenele sau modelele industriale ale părților care îl compun, ci raportul dintre aceste desene sau modele industriale și alte desene sau modele industriale anterioare. Pentru a se putea examina dacă aspectul exterior al unei părți a produsului sau al unei piese a unui produs complex îndeplinește condiția privind caracterul individual, este necesar ca partea sau piesa respectivă să constituie o secțiune vizibilă a produsului sau a produsului complex, bine delimitată prin linii, contururi, culori, forme sau printr-o textură specială. Aceasta presupune ca aspectul exterior al părții sau al piesei respective să fie capabil prin el însuși să producă o impresie globală și să nu poată dispărea complet în produs în ansamblu.

b) Repararea unui produs complex

- [Hotărârea din 20 decembrie 2017, Acacia și D'Amato \(C-397/16 și C-435/16, EU:C:2017:992\)](#)

Audi și Porsche erau titularele mai multor modele industriale comunitare de jante originale din aliaj pentru automobile. Acacia producea și comercializa jante replici, adesea identice din punct de vedere estetic sau funcțional cu jantele originale. Audi și Porsche au formulat acțiuni în fața Tribunale di Milano (Tribunalul din Milano, Italia) și, respectiv, Landgericht Stuttgart (Tribunalul Regional din Stuttgart, Germania), având ca obiect constatarea faptului că fabricarea și comercializarea jantelor în cauză de către Acacia constituiau o contrafacere a modelelor lor industriale comunitare. Sesizate cu apeluri împotriva acestor două decizii, instanțele de trimitere italiană și germană au suspendat judecarea cauzei pentru a adresa Curții întrebări preliminare referitoare la interpretarea așa-numitei clauze „privind repararea” prevăzute la articolul 110 alineatul (1) din Regulamentul nr. 6/2002.

Această clauză prevede că nu se acordă protecție cu titlu de desen sau model industrial comunitar unui desen sau model industrial care constituie o piesă dintr-un produs complex utilizată pentru a permite repararea acestui produs complex cu scopul de a-i reda aspectul inițial.

Solicitându-i-se să stabilească dacă articolul 110 alineatul (1) din Regulamentul nr. 6/2002 condiționează excluderea de la protecție pe care o prevede de împrejurarea ca de aspectul

³⁷ În conformitate cu acest articol, „se consideră că un desen sau un model industrial a fost divulgat publicului în cadrul [Uniunii] dacă a fost publicat, expus, utilizat în comerț sau făcut public în orice alt mod, în așa fel încât, în cursul normal al afacerilor, se poate presupune că acțiunea respectivă ar fi devenit cunoscută grupurilor specializate din sectorul în cauză care funcționează în [Uniune]”.

³⁸ Articolul 6 alineatul (1) din Regulamentul nr. 6/2002 prevede că se consideră că un desen sau model industrial are caracter individual dacă impresia globală pe care o produce asupra utilizatorului avizat diferă de impresia produsă asupra unui asemenea utilizator de orice alt desen sau model care a fost făcut public.

produsului complex în care se inserează piesa în cauză să depindă desenul sau modelul protejat al acesteia din urmă, Curtea evidențiază obiectivul urmărit de articolul 110 alineatul (1) din Regulamentul nr. 6/2002, care vizează evitarea creării de piețe captive pentru anumite piese detașate și îndeosebi evitarea situației ca un consumator, care a cumpărat un produs de lungă durată ce poate fi oneros, să fie în mod permanent legat, pentru achiziționarea pieselor externe, de fabricantul produsului complex. În această perspectivă și întemeindu-se pe o interpretare literală și teleologică, Curtea constată că domeniul de aplicare al acestei dispoziții nu este limitat la piesele care fac parte dintr-un produs complex „de al cărui aspect depinde desenul sau modelul industrial protejat”, subliniind că această interpretare contribuie la realizarea obiectivului clauzei „privind repararea” de a limita crearea unor piețe captive pentru piesele detașate.

Solicitându-i-se, pe de altă parte, să determine condițiile impuse pentru aplicarea excluderii prevăzute de clauza „privind repararea”, Curtea arată mai întâi că excluderea menționată nu se poate aplica decât pieselor care fac obiectul unei protecții cu titlu de desen sau model industrial comunitar și care, prin urmare, întrunesc condițiile privind protecția enunțate în special la articolul 4 alineatul (2) din Regulamentul nr. 6/2002. Această din urmă dispoziție asigură protecția unui produs care constituie o piesă a unui produs complex dacă, pe de o parte, după încorporarea în produsul complex, piesa rămâne vizibilă la o utilizare normală a acestui produs și, pe de altă parte, caracteristicile vizibile ale piesei îndeplinesc, fiecare în parte, condițiile de noutate și de caracter individual prevăzute la articolul 4 alineatul (1) din regulamentul menționat. Or, aceasta este situația modelelor industriale comunitare de jante ai căror titulari sunt producătorii în cauză.

În continuare, Curtea consideră jantele menționate drept „piese dintr-un produs complex”, în sensul articolului 110 alineatul (1), o astfel de jantă fiind o componentă a unui automobil, în lipsa căreia acest produs nu ar putea face obiectul unei utilizări normale. În ceea ce privește condiția ca piesa respectivă să fie „utilizată pentru a permite repararea acestui produs complex”, Curtea arată că respectiva clauză „privind repararea” exclude orice utilizare a unei piese din motive de preferință sau doar de conveniență, cum ar fi printre altele înlocuirea unei piese din motive estetice sau de personalizare a produsului complex, impunând, dimpotrivă, ca utilizarea sa să fie necesară pentru repararea produsului complex devenit defectuos. În sfârșit, Curtea consideră că repararea trebuia să se realizeze cu scopul de a reda produsului complex aspectul inițial. În această privință, Curtea subliniază vizibilitatea necesară a unei piese care contribuie la repararea aspectului produsului complex în sensul acestei dispoziții. În raport cu aceste considerații, Curtea concluzionează că articolul 110 alineatul (1) din Regulamentul nr. 6/2002 se aplică doar pieselor dintr-un produs complex care sunt identice din punct de vedere vizual cu piesele originale, aspect care nu este valabil în cazul unei piese de schimb care nu corespunde, din punctul de vedere al culorii sau al dimensiunilor sale, piesei originale sau atunci când aspectul unui produs complex a fost modificat de la momentul introducerii pe piață a acestuia.

În sfârșit, solicitându-i-se să stabilească dacă beneficiul excluderii prevăzute la articolul 110 alineatul (1) din Regulamentul nr. 6/2002 impune fabricantului sau vânzătorului unei piese dintr-un produs complex să se asigure și, în caz afirmativ, în ce mod, că această piesă nu poate fi achiziționată decât în scopul reparării, Curtea subliniază că fabricantul sau vânzătorul unei piese dintr-un produs complex care dorește să beneficieze de derogarea prevăzută de această

dispoziție are o obligație de diligență. În acest sens, el are mai întâi obligația de a informa utilizatorul din aval, printr-o indicație clară și vizibilă, aplicată pe produs, pe ambalaj, în cataloage sau chiar pe documentele de vânzare, cu privire la faptul că piesa avută în vedere încorporează un desen sau model industrial al cărui titular nu este și cu privire la faptul că această piesă este exclusiv destinată să fie utilizată pentru a permite repararea produsului complex cu scopul de a-i reda aspectul inițial. El are de asemenea obligația de a se asigura, prin intermediul unor mijloace adecvate, în special contractuale, că utilizatorii din aval nu rezervă piesele în cauză pentru o utilizare incompatibilă cu condițiile prevăzute la articolul 110 alineatul (1) din Regulamentul nr. 6/2002 și, în plus, de a se abține să vândă o astfel de piesă dacă știe sau are motive rezonabile să știe că această piesă nu va fi utilizată în condițiile prevăzute.

6. Desene sau modele industriale impuse de funcția lor tehnică și desen sau model industrial de interconectare

- [Hotărârea din 8 martie 2018, DOCERAM \(C-395/16, EU:C:2018:172\)](#)

DOCERAM GmbH era titulara mai multor desene sau modele industriale comunitare înregistrate pentru știfturi de centrare pentru sudare. Această societate a introdus o acțiune în încetare împotriva CeramTec GmbH, care producea și comercializa de asemenea știfturi de centrare în aceleași variante ca și cele protejate prin aceste desene sau modele industriale. În urma unei cereri reconvenționale în declararea nulității, desenele sau modelele industriale menționate au fost declarate nule, întrucât caracteristicile aspectului produselor vizate erau impuse exclusiv de funcția lor tehnică.

Sesizat cu litigiul, Oberlandesgericht Düsseldorf (Tribunalul Regional Superior din Düsseldorf, Germania) a decis să adreseze Curții o întrebare preliminară și i-a solicitat să stabilească dacă existența unor desene sau modele industriale alternative este determinantă pentru a se aprecia dacă caracteristicile aspectului produsului sunt impuse exclusiv de funcția tehnică a acestuia.

Curtea declară în primul rând că articolul 8 alineatul (1) din Regulamentul nr. 6/2002 trebuie interpretat în sensul că, pentru a se aprecia dacă unele caracteristici ale aspectului unui produs sunt impuse exclusiv de funcția tehnică a acestuia, trebuie stabilit că această funcție este singurul factor care a determinat aceste caracteristici, existența unor desene sau modele industriale alternative nefiind determinantă în această privință.

Astfel, mai întâi, din punct de vedere literal, Curtea constată că articolul 8 alineatul (1) din Regulamentul nr. 6/2002 nu prevede niciun criteriu pentru a se aprecia dacă caracteristicile vizate ale aspectului unui produs sunt impuse exclusiv de funcția tehnică a acestuia și că din nicio dispoziție a acestui regulament nu rezultă că existența unor desene sau modele industriale alternative care permit îndeplinirea aceleiași funcții tehnice ca cea a produsului vizat ar constitui unicul criteriu care permite să se determine aplicarea articolului menționat.

În continuare, din punct de vedere contextual, Curtea observă că articolul 8 alineatul (1) din Regulamentul nr. 6/2002 face parte din secțiunea 1 din titlul II din acest regulament, intitulată „Condiții de protecție”, și vizează cazul în care caracteristicilor aspectului unui produs nu li se conferă protecția printr-un desen sau model industrial comunitar atunci când sunt impuse exclusiv de funcția tehnică a acestuia. În plus, potrivit considerentului (10) al regulamentului

menționat, din excluderea de la protecție în acest caz nu rezultă că un desen sau model industrial trebuie să prezinte un caracter estetic. Ea deduce de aici că nu este necesar ca aspectul produsului în discuție să fie estetic pentru a putea fi protejat în temeiul acestui regulament.

Cu toate acestea, ea amintește că aspectul exterior constituie elementul determinant al unui desen sau model industrial și că o asemenea constatare urmărește să susțină o interpretare a articolului 8 alineatul (1) din Regulamentul nr. 6/2002 potrivit căreia această dispoziție exclude de la protecția conferită de acest regulament cazul în care necesitatea de a îndeplini o funcție tehnică a produsului în discuție este singurul factor care a impus alegerea de către autor a unei caracteristici a aspectului acestui produs, în timp ce considerațiile de altă natură, în special cele legate de aspectul vizual al produsului respectiv, nu au jucat niciun rol în alegerea acestei caracteristici.

În sfârșit, Curtea consideră că această interpretare este confirmată și de obiectivul urmărit de Regulamentul nr. 6/2002. Astfel, din considerentele (5) și (7) ale regulamentului menționat rezultă că acesta are drept obiectiv crearea unui desen sau model industrial comunitar direct aplicabil în fiecare stat membru, care să fie protejat pe un teritoriu unic care să cuprindă toate statele membre și să favorizeze inovația și dezvoltarea de noi produse, precum și investițiile în producerea acestora, prin acordarea unei protecții sporite esteticii industriale. În ceea ce privește în special articolul 8 alineatul (1) din Regulamentul nr. 6/2002 coroborat cu considerentul (10) al acestui regulament, această dispoziție urmărește să împiedice restricționarea inovației tehnologice prin protejarea caracteristicilor aspectului impuse exclusiv de funcția tehnică a unui produs.

În al doilea rând, Curtea declară că, pentru a determina dacă caracteristicile aspectului unui produs sunt impuse exclusiv de funcția tehnică a acestuia, instanța națională trebuie să țină seama de toate circumstanțele obiective relevante ale fiecărei spețe și că, pentru aceasta, nu este necesar să se întemeieze pe percepția unui „observator obiectiv”.

Ea precizează că o asemenea apreciere trebuie efectuată în special în raport cu desenul sau modelul industrial în cauză, cu circumstanțele obiective care reflectă motivele ce au determinat alegerea caracteristicilor aspectului produsului vizat, cu informațiile referitoare la utilizarea sa sau cu existența unor desene sau modele industriale alternative care permit îndeplinirea aceleiași funcții tehnice, cu condiția ca aceste circumstanțe, aceste informații sau această existență să fie susținute de elemente de probă fiabile.

- [Hotărârea din 18 noiembrie 2020, Tinnus Enterprises/EUIPO – Mystic Products și Koopman International \(Instalații de distribuție a fluidelor\) \(T-574/19, EU:T:2020:543\)](#)³⁹

Tinnus Enterprises LLC era titulara desenului sau modelului industrial comunitar depus la 10 martie 2015 la EUIPO și destinat a fi aplicat produsului „instalații de distribuție a fluidelor”. La 7 iunie 2016 și la 19 aprilie 2017, Mystic Products Import & Export SL și Koopman International BV au introdus o cerere de declarare a nulității referitoare la desenul sau modelul industrial

³⁹ Recursul formulat împotriva acestei hotărâri nu a fost admis (Ordonanța din 5 mai 2021, [Tinnus Enterprises/EUIPO](#), (C-29/21 P, nepublicată, EU:C:2021:357).

contestat. Acestea invocau în special articolul 8 alineatul (1) din Regulamentul nr. 6/2002, în temeiul căruia un desen sau un model industrial comunitar nu conferă drepturi asupra caracteristicilor aspectului unui produs care sunt impuse exclusiv de funcția sa tehnică.

Printr-o decizie de confirmare din 12 iunie 2019, camera de recurs a EUIPO a declarat nul desenul sau modelul industrial în discuție, concluzionând că acesta se întemeia pe caracteristici ale aspectului unui produs, și anume instalații de distribuție a fluidelor, impuse exclusiv de funcția sa tehnică.

Sesizat cu o acțiune, pe care o respinge, formulată împotriva deciziei camerei de recurs, Tribunalul interpretează, pentru prima dată, articolul 8 alineatul (1) din Regulamentul nr. 6/2002, în temeiul căruia un desen sau un model industrial comunitar nu conferă drepturi asupra caracteristicilor aspectului unui produs care sunt impuse exclusiv de funcția sa tehnică, completând astfel analiza furnizată de Curte în Hotărârea din 8 martie 2018, DOCERAM⁴⁰.

Mai întâi, Tribunalul amintește că, potrivit Hotărârii DOCERAM, pentru a se aprecia dacă unele caracteristici ale aspectului unui produs sunt impuse exclusiv de funcția tehnică a acestuia, trebuie stabilit că această funcție este singurul factor care a determinat aceste caracteristici, existența unor desene sau modele industriale alternative nefiind determinantă în această privință. Aprecierea trebuie efectuată în trei etape, care sunt determinarea funcției tehnice a produsului în cauză, analiza caracteristicilor aspectului produsului respectiv și examinarea, având în vedere toate circumstanțele obiective relevante, a problemei dacă aceste caracteristici sunt impuse exclusiv de funcția tehnică a produsului în cauză. Tribunalul precizează că, în cazul în care cel puțin una dintre caracteristicile aspectului produsului în cauză nu este impusă exclusiv de funcția tehnică a produsului respectiv, desenul sau modelul industrial rămâne valid și conferă protecție acestei caracteristici.

Pe de altă parte, Tribunalul arată că, în cazul în care toate caracteristicile aspectului produsului în cauză sunt impuse exclusiv de funcția sa tehnică, un desen sau model industrial nu va fi valid, cu excepția cazului în care dispunerea caracteristicilor respective a fost impusă de considerații care nu țin exclusiv de necesitatea de a îndeplini funcția tehnică a produsului în cauză, obținând printre altele o impresie vizuală de ansamblu care depășește simpla funcție tehnică.

În continuare, după ce a amintit că identificarea caracteristicilor aspectului unui produs trebuie să fie efectuată de la caz la caz, fie printr-o simplă analiză vizuală a desenului sau modelului industrial, fie printr-o examinare aprofundată a acestuia, Tribunalul confirmă abordarea adoptată de EUIPO și consideră că împrejurarea că există o coincidență între caracteristicile aspectului produsului în cauză și elementele individuale care îl compun nu înseamnă că acesta a săvârșit o eroare în identificarea caracteristicilor respective.

Pe de altă parte, Tribunalul amintește că, potrivit Hotărârii DOCERAM, existența unor desene sau modele industriale alternative care permit îndeplinirea aceleiași funcții tehnice constituie o circumstanță obiectivă relevantă care trebuie luată în considerare la aprecierea problemei dacă caracteristicile aspectului produsului în cauză sunt impuse exclusiv de funcția sa tehnică. În această privință, Tribunalul consideră că în mod întemeiat EUIPO a luat în considerare în analiza

⁴⁰ A se vedea Hotărârea Curții din 8 martie 2018, [DOCERAM](#), (C-395/16, EU:C:2018:172), expusă în prezenta fișă tematică în rubrica „I. 6. Desene sau modele industriale impuse de funcția lor tehnică și desen sau model industrial de interconectare”, p. 30.

desenului sau modelului industrial în cauză nu numai existența altor desene sau modele industriale deținute de Tinnus Enterprises, ci și a altor circumstanțe obiective relevante, printre care în special cererea sa de brevet european, pentru a concluziona că toate caracteristicile aspectului produsului în cauză erau impuse exclusiv de funcția sa tehnică.

În sfârșit, Tribunalul consideră că EUIPO a luat în considerare toate circumstanțele obiective relevante, astfel cum sunt susținute de elemente de probă fiabile, pentru a concluziona că aspectul produsului în cauză nu rezultă dintr-o dispunere specială a caracteristicilor sale dictate de considerații estetice, ci este impus exclusiv de funcția tehnică a produsului respectiv.

7. Conflict cu un desen sau model industrial anterior

- [Hotărârea din 18 martie 2010, Grupo Promer Mon Graphic/OAPI – PepsiCo \(Reprezentarea unui suport promoțional circular\) \(T-9/07, EU:T:2010:96\)](#)⁴¹

PepsiCo era titulara unui desen sau model industrial comunitar înregistrat la OAPI (devenit EUIPO), reprezentând articole promoționale pentru jocuri, în temeiul Regulamentului nr. 6/2002. Anulând decizia diviziei de anulare prin care s-a admis cererea de declarare a nulității formulată de Grupo Promer, camera de recurs a considerat că desenul sau modelul industrial contestat nu era în conflict cu un desen sau model industrial anterior.

Sesizat cu o acțiune pe care o admite, formulată împotriva deciziei camerei de recurs, Tribunalul anulează decizia menționată considerând că diferențele dintre desenele sau modelele industriale în conflict erau insuficiente pentru a produce o impresie globală diferită asupra utilizatorului avizat.

Tribunalul precizează că lista motivelor de nulitate a unui desen sau model industrial comunitar stabilită la articolul 25 alineatul (1) din Regulamentul nr. 6/2002 trebuie să fie considerată exhaustivă și nu cuprinde reaua-credință a titularului desenului sau modelului industrial comunitar contestat. Tribunalul procedează în plus la definirea anumitor noțiuni fundamentale ale Regulamentului nr. 6/2002. În ceea ce privește noțiunea de „conflict”, Tribunalul arată că articolul 25 alineatul (1) litera (d) din Regulamentul nr. 6/2002 trebuie interpretat în sensul că un desen sau model comunitar se află în conflict cu un desen sau model anterior în cazul în care, având în vedere libertatea autorului în realizarea respectivului desen sau model comunitar, acesta nu produce asupra utilizatorului avizat o impresie globală diferită de cea produsă de desenul sau modelul anterior invocat. Pe de altă parte, Tribunalul clarifică domeniul de aplicare al noțiunilor „gradul de libertate a autorului în realizarea desenului sau modelului”, „utilizator avizat” și „impresia globală”. În ceea ce privește gradul de libertate a autorului în realizarea desenului sau modelului, Tribunalul apreciază că acesta trebuie să fie definit în special pe baza constrângerilor aferente caracteristicilor impuse de funcția tehnică a produsului sau a unui element al produsului ori de prevederile legale aplicabile produsului.

⁴¹ Recursul formulat împotriva acestei hotărâri a fost respins prin Hotărârea din 20 octombrie 2011, [PepsiCo/Grupo Promer Mon Graphic](#) (C-281/10 P, EU:C:2011:679), prezentată în rubrica „I. 3. c. Caracter individual - Utilizator avizat”.

- [Hotărârea din 21 aprilie 2021, Bibita Group/EUIPO – Benkomers \(Sticlă pentru băuturi\) \(T-326/20, EU:T:2021:208\)](#)

La 13 martie 2017, Benkomers OOD a depus la EUIPO o cerere de înregistrare a unui desen sau model industrial comunitar reprezentând o sticlă pentru băuturi. În urma înregistrării desenului sau modelului industrial, reclamanta, Bibita Group, a introdus o cerere de declarare a nulității acestui desen sau model industrial, în susținerea căreia invoca articolul 25 alineatul (1) litera (d) punctul (iii) din Regulamentul nr. 6/2002. Bibita Group susținea că, din moment ce trebuiau să se aplice, în cadrul articolului 25 alineatul (1) litera (d) punctul (iii) din Regulamentul nr. 6/2002, aceleași criterii ca și pentru aprecierea caracterului individual în temeiul articolului 25 alineatul (1) litera (b) coroborat cu articolul 6 din acest regulament, desenul sau modelul industrial contestat era lipsit de caracter individual în raport cu desenul sau modelul industrial al cărei titular era ea, care era protejat de la o dată anterioară cererii de înregistrare a desenului sau modelului industrial contestat. Cererea de declarare a nulității⁴² a fost respinsă de divizia de anulare, iar camera de recurs a EUIPO a respins calea de atac.

În această hotărâre, Tribunalul respinge acțiunea introdusă de Bibita Group împotriva deciziei camerei de recurs și precizează noțiunea de „conflict” în sensul articolului 25 alineatul (1) litera (d) din Regulamentul nr. 6/2002.

Mai întâi, el amintește că, potrivit unei jurisprudențe constante, articolul 25 alineatul (1) litera (d) din Regulamentul nr. 6/2002 trebuie interpretat în sensul că un desen sau model industrial comunitar se află în conflict cu un desen sau model anterior în cazul în care, având în vedere libertatea autorului în realizarea respectivului desen sau model comunitar, acesta nu produce asupra utilizatorului avizat o impresie globală diferită de cea produsă de desenul sau modelul anterior invocat.

În continuare, în ceea ce privește argumentul potrivit căruia desenul sau modelul industrial anterior beneficia de o protecție deosebit de largă, Tribunalul precizează că, în pofida referirii la existența unei diferențe „clare” între impresiile globale produse de desenele sau modelele industriale în cauză, care figurează în considerentul (14) al Regulamentului nr. 6/2002, modul de redactare a articolului 6 al acestuia este clar și lipsit de ambiguitate. Astfel, conform jurisprudenței referitoare la această dispoziție, trebuie să se rețină, în scopul aplicării articolului 25 alineatul (1) litera (d) din regulamentul menționat și al aprecierii existenței unui conflict între desenele sau modelele industriale în cauză, că un desen sau model industrial poate beneficia de protecția oferită de desenul sau modelul industrial comunitar dacă produce asupra utilizatorului avizat o impresie globală diferită de cea produsă de un desen sau model industrial anterior

Pe de altă parte, Tribunalul subliniază că, presupunând dovedit faptul că, la data înregistrării sale, forma desenului sau modelului industrial anterior ar fi fost complet nouă în sectorul industrial respectiv, caracterul unic al unei astfel de forme nu îi conferă o protecție mai largă

⁴² În conformitate cu articolul 25 alineatul (1) litera (d) punctul (iii) din Regulamentul nr. 6/2002, cu modificările ulterioare, un desen sau un model industrial comunitar poate fi declarat nul numai în cazul în care desenul sau modelul comunitar se află în conflict cu un desen sau model anterior care a fost făcut public după data depunerii cererii de înregistrare sau, în cazul în care se revendică o prioritate, după data de prioritate a desenului sau modelului comunitar și care este protejat începând cu o dată anterioară, prin înregistrarea unui desen sau model în temeiul Actului de la Geneva al Aranjamentului de la Haga privind înregistrarea internațională a desenelor și modelelor industriale, adoptat la Geneva la 2 iulie 1999, care a fost aprobat prin Decizia 2006/954/CE a Consiliului din 18 decembrie 2006 (JO 2006, L 386, p. 28, Ediție specială, 17/vol. 3, p. 25) și care produce efecte în Comunitate, sau printr-o cerere de obținere a dreptului aferent.

decât cea de care beneficiază potrivit Regulamentului nr. 6/2002. În plus, pretinsul caracter inedit sau originalitatea aparentei desenului sau modelului industrial anterior nu are nicio influență asupra aprecierii caracterului individual al desenului sau modelului industrial contestat.

În sfârșit, după ce a amintit criteriile de apreciere a caracterului individual al unui desen sau model industrial comunitar, Tribunalul procedează la aprecierea impresiei globale a desenelor sau modelelor industriale în cauză asupra utilizatorului avizat. Acesta subliniază că aprecierea care trebuie efectuată în această privință implică luarea în considerare a tuturor elementelor de diferențiere între desenele sau modelele industriale în cauză, altele decât cele care rămân insuficient de pronunțate pentru a afecta impresia globală menționată.

Or, desenele sau modelele industriale în cauză prezintă diferențe semnificative. În consecință, Tribunalul statuează că camera de recurs a concluzionat în mod corect că desenul sau modelul industrial contestat nu se afla în conflict cu desenul sau modelul industrial anterior, în sensul articolului 25 alineatul (1) litera (d) punctul (iii) din regulamentul menționat.

8. Utilizarea unui semn distinctiv în cadrul unui desen sau model industrial ulterior

- [Hotărârea din 12 mai 2010, Beifa Group/OAPI – Schwan-Stabilo Schwanhäußler \(Instrument de scris\) \(T-148/08, EU:T:2010:190\)](#)

Beifa Group Co. Ltd. era titulara unui desen sau model industrial comunitar înregistrat la OAPI (devenit EUIPO), reprezentând instrumente de scris, în temeiul Regulamentului nr. 6/2002. Sesizată cu o cerere de declarare a nulității formulată de Schwan-Stabilo Schwanhäußler GmbH & Co. KG, titulara unei mărci tridimensionale anterioare, divizia de anulare a declarat nulitatea desenului sau modelului industrial contestat. În esență, ea a considerat că în desenul sau modelul industrial contestat era utilizată marca anterioară, astfel încât el prezenta o similitudine cu aceasta. Dat fiind că produsele acoperite de desenul sau de modelul industrial contestat și de marca anterioară erau identice, exista, potrivit diviziei de anulare, un risc de confuzie pentru publicul vizat de aceste produse.

Sesizat cu o acțiune, pe care o admite, formulată împotriva deciziei camerei de recurs prin care se confirmă decizia diviziei de anulare, Tribunalul anulează decizia menționată și oferă precizări în ceea ce privește interpretarea articolului 25 alineatul (1) litera (e) din Regulamentul nr. 6/2002, care prevede că un desen sau model industrial comunitar poate fi declarat nul numai dacă se utilizează un semn distinctiv într-un desen sau model ulterior și legislația comunitară sau legislația statului membru în cauză care reglementează respectivul semn îi conferă titularului dreptul de a interzice utilizarea în cauză. Potrivit Tribunalului, articolul menționat vizează de asemenea ipoteza unei similitudini între semne, și nu numai ipoteza unei identități, astfel încât camera de recurs nu a săvârșit o eroare de drept interpretând dispoziția în sensul că aceasta poate fi invocată de către titularul unui semn distinctiv, pentru a solicita declararea nulității unui desen sau model industrial comunitar ulterior, atunci când în desenul sau modelul industrial respectiv se utilizează un semn care prezintă o similitudine cu semnul său.

Tribunalul examinează în plus aspectul legat de condițiile de prezentare a cererii privind dovada utilizării serioase de către titularul unui desen sau model industrial comunitar vizat de cererea

de declarare a nulității, în lipsa unor dispoziții specifice în această privință în Regulamentul nr. 6/2002. Tribunalul arată că cererea amintită trebuie să fie formulată expres și în timp util în fața EUIPO. În schimb, o cerere privind dovedirea utilizării serioase a unui semn anterior invocată în susținerea unei cereri de declarare a nulității unui desen sau model industrial comunitar nu poate fi formulată pentru prima dată în fața camerei de recurs.

- [Hotărârea din 24 septembrie 2019, Piaggio & C./EUIPO – Zhejiang Zhongneng Industry Group \(Ciclomotori\) \(T-219/18, EU:T:2019:681\)](#)⁴³

Zhejiang Zhongneng Industry Group Co. Ltd era titulara unui desen sau model industrial comunitar înregistrat la EUIPO, reprezentând mopede și motociclete, în temeiul Regulamentului nr. 6/2002. Anulând decizia diviziei de anulare prin care s-a admis cererea de declarare a nulității formulată de Piaggio & C. SpA, camera de recurs a EUIPO a considerat că desenul sau modelul industrial contestat nu era lipsit de noutate și nici de caracter individual.

Sesizat cu o acțiune, pe care o respinge, formulată împotriva deciziei camerei de recurs, Tribunalul statuează că camera de recurs nu a săvârșit o eroare de apreciere atunci când a considerat că nu exista niciun risc de confuzie în percepția publicului relevant, care include riscul de asociere, în scopul aplicării articolului 25 alineatul (1) litera (e) din Regulamentul nr. 6/2002.

În această hotărâre, Tribunalul clarifică domeniul de aplicare și noțiunile aferente cauzei de nulitate a unui desen sau model industrial comunitar înregistrat care rezultă din utilizarea unui semn distinctiv anterior într-un desen sau model industrial, cu încălcarea articolului 25 alineatul (1) litera (e) din Regulamentul nr. 6/2002.

În această privință, Tribunalul apreciază că, date fiind, pe de o parte, impresia vizuală de ansamblu produsă de marca anterioară invocată de Piaggio & C., constituită din forma tridimensională de scuter protejată de asemenea prin desenul sau modelul industrial anterior, care este diferită de cea creată de desenul sau modelul industrial contestat, și, pe de altă parte, importanța pe care o are estetica în alegerea pe care o efectuează, consumatorul mediu, care dă dovadă de un nivel de atenție ridicat, va exclude posibilitatea ca marca anterioară să fie utilizată în desenul sau modelul industrial contestat, în pofida identității produselor în cauză.

Mai precis, Tribunalul arată că, examinând forma tridimensională de scuter protejată de marca anterioară și cea a desenului sau modelului industrial contestat, consumatorul mediu, care nu este un expert dotat cu competențe tehnice aprofundate, nu va reuși să identifice în mod spontan forma de X între carenajul posterior și partea inferioară a șeii sau forma de Ω inversat între partea inferioară a șeii și caroseria frontală interioară, nici nu va observa în mod automat forma de săgeată a caroseriei frontale, chiar dacă dă dovadă de un nivel de atenție ridicat. În ceea ce privește carena frontală, acesta va remarca mai degrabă diferența dintre forma rotunjită a carenei frontale a mărcii anterioare și forma mai ascuțită a celei din desenul sau modelul industrial contestat. La un nivel mai general, consumatorul mediu, care dă dovadă de un nivel de atenție ridicat, va percepe stilul, liniile și aspectul care caracterizează forma tridimensională de scuter protejată de marca anterioară ca fiind diferite, pe plan vizual, de cele ale desenului sau modelului industrial contestat.

⁴³ A se vedea de asemenea rubrica „I. 9. Utilizarea neautorizată a unei opere protejate prin dreptul de autor”.

9. Utilizarea neautorizată a unei opere protejate prin dreptul de autor

- [Hotărârea din 23 octombrie 2013, Viejo Valle/OAPI – Établissements Coquet \(Ceașcă și farfuriuță cu striții și farfurie adâncă cu striții\) \(T-566/11 și T-567/11, EU:T:2013:549\)](#)

Viejo Valle, SA, era titulara unor desene sau modele industriale comunitare reprezentând o ceașcă și o farfuriuță cu striții și o farfurie adâncă cu striții. Intervenienta, Établissements Coquet, a formulat cereri de declarare a nulității acestor desene sau modele industriale întemeiate pe articolul 25 alineatul (1) litera (f) din Regulamentul nr. 6/2002. Aceasta invoca două piese de veselă pentru care revendica o protecție întemeiată pe un drept de autor, în conformitate cu dreptul francez. OAPI (devenit EUIPO) a declarat nulitatea desenelor sau modelelor industriale contestate.

Sesizat cu o acțiune, pe care o respinge, formulată împotriva deciziei camerei de recurs, Tribunalul amintește că articolul 25 alineatul (3) din Regulamentul nr. 6/2002 și articolul 28 alineatul (1) litera (b) punctul (iii) din Regulamentul nr. 2245/2002 impun ca partea care a formulat cererea de declarare a nulității unui desen sau model industrial comunitar în temeiul unui drept de autor protejat conform legislației unui stat membru să fie titularul acestui drept de autor și să furnizeze EUIPO elemente care să demonstreze acest fapt.

Problema dacă partea care a formulat cererea de declarare a nulității este titularul dreptului de autor în sensul acestei dispoziții și problema dovedirii acestui drept în fața oficiului nu pot face abstracție de dreptul statului membru, în speță dreptul francez, invocat în susținerea cererii de declarare a nulității. Astfel, dreptul statului membru aplicabil intervine, în acest cadru, în special pentru definirea modalităților de dobândire și de probă ale dreptului de autor asupra operei invocate în susținerea cererii de declarare a nulității.

- [Hotărârea din 24 septembrie 2019, Piaggio & C./EUIPO – Zhejiang Zhongneng Industry Group \(Ciclomotori\) \(T-219/18, EU:T:2019:681\)⁴⁴](#)

În această hotărâre, al cărei cadru factual și juridic a fost expus anterior⁴⁵, Tribunalul statuează că camera de recurs nu a săvârșit o eroare de apreciere atunci când a considerat, pe baza elementelor de care dispunea, că modelul de scuter, care corespunde desenului sau modelului industrial anterior, protejat de drepturile de autor italian și francez, nu făcea obiectul unei utilizări neautorizate în desenul sau modelul industrial contestat, în scopul aplicării articolului 25 alineatul (1) litera (f) din Regulamentul nr. 6/2002.

În această privință, Tribunalul arată că, în temeiul dreptului de autor italian, utilizarea nucleului artistic și creativ constituit din caracteristicile de formă a modelului de scuter, care corespunde desenului sau modelului industrial anterior, nu poate fi identificată în desenul sau modelul industrial contestat. Astfel, între carenajul posterior și partea inferioară a șei, precum și între partea inferioară a șei și caroseria frontală interioară desenul sau modelul industrial contestat prezintă mai degrabă linii cu aspect unghiular. Caroseria sa frontală interioară ascuțită până la

⁴⁴ A se vedea de asemenea rubrica „I. 8. Utilizarea unui semn distinctiv în cadrul unui desen sau model industrial anterior”.

⁴⁵ În ceea ce privește cadrul factual și juridic al litigiului, a se vedea rubrica „I. 8. Utilizarea unui semn distinctiv în cadrul unui desen sau model industrial ulterior”, p. 36.

apărătoarea de noroi reprezintă mai degrabă o „cravată” decât o săgeată. În ceea ce privește caroseria, forma celei din desenul sau modelul industrial contestat nu este ascuțită, spre deosebire de forma de picătură a caroseriei din desenul sau modelul industrial anterior.

În plus, potrivit Tribunalului, aspectul global specific și forma particulară, cu un „caracter rotunjit, feminin și «vintage»”, ale desenului sau modelului industrial anterior nu se pot regăsi nici în desenul sau modelul industrial contestat, caracterizat prin linii drepte și unghiuri, astfel încât impresiile create de opera care corespunde desenului sau modelului industrial anterior și de desenul sau modelul industrial contestat sunt diferite.

II. Drepturi conferite de desenele sau modelele industriale

1. Calitatea de titular al dreptului asupra desenului sau modelului industrial

- [*Hotărârea din 2 iulie 2009, FEIA \(C-32/08, EU:C:2009:418\)*](#)

Fundación Española para la Innovación de la Artesanía (denumită în continuare „FEIA”) a conceput proiectul D'ARTES, în cadrul căruia unele ateliere de artizanat puteau crea, datorită unui proiect de desen sau de model industrial realizat de un profesionist, o gamă de obiecte în vederea introducerii lor pe piață. AC&G SA, în calitate de comisionar al proiectului, a fost însărcinată să selecționeze desenatorii și să încheie acorduri cu aceștia. Ea a încheiat cu Cul de Sac Espacivaio Creativo SL (denumită în continuare „Cul de Sac”) un contract verbal ce nu era supus codului muncii spaniol, potrivit căruia această din urmă întreprindere era însărcinată să realizeze un desen sau model industrial în vederea creării unei noi colecții de produse.

Cul de Sac a desenat o serie de ceasuri de perete (ceasuri cu cuc), realizate și prezentate în cadrul proiectului D'ARTES. Ulterior, Cul de Sac și Acierta Product & Position SA au fabricat și au introdus pe piață ceasuri cu cuc. Împotriva acestora a fost introdusă o acțiune în contrafacere în fața Juzgado de lo Mercantil n° 1 de Alicante y n° 1 de Marca Comunitaria (Tribunalul Comercial nr. 1 din Alicante și nr. 1 pentru Mărci Comunitare, Spania) de către FEIA, care susținea că dreptul de proprietate asupra desenelor sau modelelor industriale comunitare neînregistrate privind ceasurile cu cuc în cauză îi aparținea.

Sesizată cu întrebări preliminare privind calitatea de titular al unui desen sau model industrial comunitar realizat pe baza unei comenzi, Curtea declară că articolul 14 alineatul (3) din Regulamentul nr. 6/2002, potrivit căruia dreptul asupra desenului sau modelului industrial comunitar aparține angajatorului dacă desenul sau modelul este realizat de un salariat în cadrul atribuțiilor sale de serviciu sau la cererea expresă a angajatorului său, cu excepția situațiilor în care există convenție contrară sau dispoziții contrare în legislația internă aplicabilă, nu se aplică desenului sau modelului industrial comunitar realizat pe baza unei comenzi.

Astfel, legiuitorul comunitar a înțeles să definească regimul special pe care îl prevede articolul 14 alineatul (3) din regulament printr-un tip specific de raport contractual, și anume un raport de muncă, ceea ce exclude aplicarea alineatului menționat la celelalte raporturi contractuale, precum cele referitoare la un desen sau un model industrial comunitar creat pe baza unei comenzi.

În cazul în care, pe de o parte, este vorba despre desene sau modele industriale comunitare neînregistrate care au fost create pe baza unei comenzi și, pe de altă parte, legea națională nu asimilează astfel de desene sau modele cu cele realizate în cadrul unui raport de muncă, articolul 14 alineatul (1) din Regulamentul nr. 6/2002 trebuie interpretat în sensul că dreptul asupra unui desen sau model industrial comunitar aparține autorului, cu excepția cazului în care a fost transferat succesorului său în drepturi prin intermediul unui contract.

Astfel, posibilitatea de a transfera, prin intermediul unui contract, dreptul asupra unui desen sau model industrial comunitar de la autor către succesorul în drepturi al acestuia în înțelesul

articolului 14 alineatul (1) din regulament reiese, pe de o parte, din modul de redactare a acestui articol și este, pe de altă parte, conform cu obiectivele urmărite de regulamentul menționat. În această privință, adaptarea protecției desenelor sau modelelor industriale comunitare la necesitățile tuturor sectoarelor economice ale Comunității prin intermediul transferului contractual al dreptului asupra desenului sau modelului industrial comunitar poate contribui la realizarea obiectivului esențial de exercitare în mod eficient, pe întreg teritoriul Comunității, a drepturilor conferite de un desen sau model industrial comunitar. De altfel, protecția sporită a esteticii industriale are ca efect nu numai să încurajeze autorii individuali să contribuie la afirmarea superiorității comunitare în domeniu, ci și să favorizeze, în același timp, inovația și dezvoltarea de noi produse și investițiile în producerea acestora.

Revine însă instanței naționale obligația de verificare a conținutului unui astfel de contract și, în această privință, de stabilire a aspectului dacă, atunci când este cazul, dreptul asupra desenului sau modelului industrial comunitar neînregistrat a fost efectiv transferat de la autor către succesorul în drepturi al acestuia, prin aplicarea, în cadrul acestei examinări, a legislației referitoare la contracte pentru a stabili cui îi aparține, în conformitate cu articolul 14 alineatul (1) din regulament, dreptul asupra desenului sau modelului industrial comunitar neînregistrat.

2. Efectele dreptului asupra desenului sau modelului industrial

- [Hotărârea din 16 februarie 2012, Celaya Emparanza y Galdos International \(C-488/10, EU:C:2012:88\)](#)

Celaya Emparanza y Galdos Internacional SA era titulara unui desen sau model industrial comunitar care consta într-o bornă de balizaj destinată semnalizării rutiere depus la EUIPO la 26 octombrie 2005. În anul 2007, Proyectos Integrales de Balizamiento SL a comercializat o bornă de balizaj. În anul 2008, acesta a obținut, în fața EUIPO, înregistrarea unui desen sau model industrial comunitar care consta în această bornă. Considerând că borna menționată nu producea o impresie globală diferită de cea a desenului sau modelului său industrial, Celaya Emparanza y Galdos Internacional a introdus la Juzgado de lo Mercantil n° 1 de Alicante y n° 1 de Marca Comunitaria (Tribunalul Comercial nr. 1 din Alicante și nr. 1 pentru Mărci Comunitare, Spania) o acțiune în contrafacere. Proyectos Integrales de Balizamiento susținea că, atât timp cât înregistrarea desenului sau modelului său industrial nu era anulată, el avea un drept de utilizare, astfel încât exercitarea dreptului menționat nu putea fi considerată o contrafacere.

Sesizată cu o trimitere preliminară, Curtea declară că articolul 19 alineatul (1) din Regulamentul nr. 6/2002 trebuie interpretat în sensul că, în cadrul unei acțiuni privind încălcarea dreptului exclusiv conferit de un desen sau model industrial comunitar înregistrat, dreptul de a interzice utilizarea acestuia de către terți se extinde la orice terț care utilizează un desen sau model industrial care nu produce utilizatorilor avizați o impresie globală diferită, inclusiv terțul titular al unui desen sau model industrial comunitar înregistrat ulterior, indiferent de intenția și comportamentul acestuia.

Dispozițiile regulamentului trebuie interpretate în lumina principiului priorității, în temeiul căruia desenul sau modelul industrial comunitar înregistrat anterior are întâietate în raport cu desenele sau modelele industriale comunitare înregistrate ulterior. Din articolul 4 alineatul (1)

din regulament rezultă în special că un desen sau un model industrial este protejat printr-un desen sau model industrial comunitar numai dacă are caracter individual și de noutate. Or, în caz de conflict între două desene sau modele industriale comunitare înregistrate, cel înregistrat primul este prezumat că reunește aceste condiții pentru obținerea protecției comunitare înaintea celui înregistrat al doilea. Astfel, titularului desenului sau modelului industrial comunitar înregistrat ulterior nu i se va putea acorda protecția pe care regulamentul i-o conferă decât în cazul în care acesta demonstrează lipsa uneia dintre condițiile menționate pentru desenul sau modelul industrial comunitar înregistrat anterior prin intermediul unei acțiuni în nulitate sau, dacă este cazul, al unei cereri reconvenționale.

În temeiul procedurii de înregistrare a desenelor și modelelor industriale comunitare, guvernată de articolele 45-48 din Regulamentul nr. 6/2002, EUIPO examinează dacă cererea îndeplinește condițiile de formă privind depozitul, cum sunt cele prevăzute de acest regulament. Dacă cererea îndeplinește respectivele condiții, se încadrează în definiția desenului sau modelului industrial menționată la articolul 3 litera (a) din regulament și nu contravine ordinii publice sau bunelor moravuri, Oficiul înscrie cererea în registrul desenelor sau modelelor industriale comunitare, ca desen sau model industrial comunitar înregistrat. Prin urmare, este vorba despre un control expeditiv de natură în esență formală, care, după cum se arată în considerentul (18) al regulamentului, nu necesită o examinare pe fond destinată să stabilească anterior înregistrării dacă desenul sau modelul industrial îndeplinește condițiile de obținere a protecției și care, pe de altă parte, spre deosebire de procedura de înregistrare în conformitate cu Regulamentul nr. 207/2009 privind marca comunitară, nu prevede o etapă care să permită titularului unui desen sau model industrial înregistrat anterior să se opună înregistrării. În aceste condiții, numai interpretarea noțiunii de „orice terț”, în sensul articolului 19 alineatul (1) din regulament, ca incluzând terțul titular al unui desen sau model industrial comunitar înregistrat ulterior, poate să garanteze obiectivul de protecție eficace a desenelor și a modelelor industriale comunitare înregistrate potrivit regulamentului, precum și efectul util al acțiunilor în contrafacere.

- [Hotărârea din 22 iunie 2016, Thomas Philipps \(C-419/15, EU:C:2016:468\)](#)

Grüne Welle Vertriebs GmbH era titulara unei licențe exclusive, pentru Germania, asupra unui model industrial comunitar referitor la bile de spălat. Această licență nu era înscrisă în registrul desenelor sau modelelor industriale comunitare. Thomas Philipps GmbH distribuia articole promoționale, printre care o bilă de spălat. Considerând că produsul menționat constituia o contrafacere a modelului industrial comunitar înregistrat referitor la bile de spălat și că era abilitată de titularul respectivului model industrial să exercite în nume propriu toate drepturile aferente acestuia din urmă, Grüne Welle Vertriebs a somat Thomas Philipps să înceteze distribuirea sa și a introdus o acțiune în repararea prejudiciului său.

Sesizat cu litigiul, Oberlandesgericht Düsseldorf (Tribunalul Regional Superior din Düsseldorf, Germania) a ridicat problema, pe de o parte, dacă acțiunea formulată de Grüne Welle Vertriebs era admisibilă, deși Grüne Welle Vertriebs nu este înscrisă ca licențiat în registru și, pe de altă parte, dacă aceasta putea solicita repararea prejudiciului suferit.

Sesizată cu o trimitere preliminară, Curtea declară că, în primul rând, articolul 33 alineatul (2) prima teză din Regulamentul nr. 6/2002 trebuie interpretat în sensul că licențiatul poate introduce o acțiune în contrafacerea desenului sau a modelului industrial comunitar înregistrat

care face obiectul licenței chiar dacă aceasta din urmă nu a fost înscrisă în registrul desenelor sau modelelor industriale comunitare. În al doilea rând, articolul 32 alineatul (3) din Regulamentul nr. 6/2002 trebuie interpretat în sensul că licențiatul poate, în cadrul unei proceduri referitoare la contrafacerea unui desen sau a unui model industrial comunitar inițiate de acesta în conformitate cu respectiva dispoziție, să solicite repararea prejudiciului suferit.

În primul rând, Curtea constată mai întâi că articolul 33 alineatele (2) și (3) din Regulamentul nr. 6/2002 are ca obiect să reglementeze opozabilitatea actelor juridice menționate la articolele 28, 29 și 32 din regulament față de terții care au sau sunt susceptibili să aibă drepturi asupra desenului sau modelului industrial comunitar înregistrat.

În continuare, toate articolele care figurează în titlul III din Regulamentul nr. 6/2002 denumit „Desenele și modelele industriale comunitare ca obiect al dreptului de proprietate”, printre care articolul 33 din regulamentul menționat, conțin norme care au legătură cu desenele și modelele industriale comunitare ca obiect al dreptului de proprietate. Acest lucru este valabil și pentru articolele 28, 29 și 32 din respectivul regulament, care se raportează la acte ce au în comun faptul că au ca obiect sau ca efect constituirea sau transferul unui drept asupra desenului sau modelului industrial.

În sfârșit, la articolul 32 alineatul (3) prima teză din Regulamentul nr. 6/2002, dreptul licențiatului de a iniția o procedură referitoare la contrafacerea unui desen sau model industrial comunitar este condiționat, fără a aduce atingere prevederilor din contractul de licență, numai de acordul titularului acestui desen sau al acestui model.

În plus, potrivit articolului 32 alineatul (5) din Regulamentul nr. 6/2002, înscrierea licenței în registru se face la solicitarea uneia dintre părți. Articolul menționat, ca și articolul 29 din acest regulament, nu conține însă nicio dispoziție analogă celei a articolului 28 litera (b) din respectivul regulament, potrivit căruia „[a]tât timp cât transferul nu a fost înscris în registru, succesorul în drepturi nu poate să se prevaleze de drepturile care decurg din înregistrarea desenului sau modelului industrial comunitar”.

De altfel, articolul 28 litera (b) din Regulamentul nr. 6/2002 ar fi lipsit de utilitate dacă articolul 33 alineatul (2) din acest regulament ar trebui interpretat în sensul că împiedică posibilitatea de a se prevala față de toți terții de toate actele juridice menționate la articolele 28, 29 și 32 din respectivul regulament atât timp cât aceste acte nu au fost înscrise în registru.

Pe de altă parte, inopozabilitatea față de terți a actelor juridice menționate la articolele 28, 29 și 32 din acest regulament care nu au fost înscrise în registru urmărește să îl protejeze pe cel care are sau este susceptibil să aibă drepturi asupra unui desen sau asupra unui model industrial comunitar ca obiect al dreptului de proprietate. Rezultă că articolul 33 alineatul (2) prima teză din respectivul regulament nu se aplică unei situații cum este cea în discuție în litigiul principal, în care titularul licenței reproșează unui terț că, prin contrafacerea desenului sau modelului industrial, a încălcat drepturile conferite de desenul sau modelul industrial comunitar înregistrat.

În al doilea rând, Curtea arată că alineatele (3) și (4) ale articolului 32 din Regulamentul nr. 6/2002 stabilesc un sistem de căi de atac puse la dispoziția licențiatului unui desen sau al unui model industrial comunitar împotriva autorului contrafacerii acestui desen sau al acestui model industrial comunitar. Dispozițiile menționate permit licențiatului să acționeze fie pe cale de acțiune, prin declanșarea procedurii în contrafacere cu acordul titularului desenului sau al

modelului industrial sau, în cazul unei licențe exclusive, după punerea în întârziere a respectivului titular dacă acesta nu introduce el însuși o acțiune în contrafacere în termenul adecvat, fie pe calea unei intervenții, alăturându-se acțiunii în contrafacere inițiate de titularul desenului sau al modelului industrial. Această din urmă cale este singura deschisă titularului unei licențe neexclusive care nu obține acordul titularului desenului sau al modelului industrial pentru a putea acționa singur.

Dacă licențiatul poate să solicite repararea prejudiciului suferit intervenind în justiție în cadrul acțiunii în contrafacere inițiate de titularul desenului sau al modelului industrial comunitar, nimic nu se opune ca acesta să solicite același lucru și atunci când exercită el însuși acțiunea în contrafacere cu acordul titularului desenului sau al modelului industrial comunitar sau, dacă este titularul unei licențe exclusive, fără acest acord în cazul inacțiunii titularului menționat după ce l-a somat pe acesta să acționeze.

Pe de altă parte, sistemul de căi de atac aflate la dispoziția licențiatului ar fi lipsit de coerență dacă licențiatul nu ar putea apăra interesele care îi sunt proprii decât alăturându-se acțiunii inițiate de titularul desenului sau al modelului industrial comunitar, în condițiile în care poate acționa singur pe calea unei acțiuni cu acordul acestui titular sau chiar fără respectivul acord în cazul unei licențe exclusive, pentru apărarea intereselor lor comune.

III. Procedură și contencios

1. Cererea și procedura de înregistrare – Data de referință a examinării

- [Hotărârea din 16 februarie 2017, Antrax It/EUIPO – Vasco Group \(Termosifoane pentru radiatoare\) \(T-828/14 și T-829/14, EU:T:2017:87\)](#)

Antrax It Srl era titulara a două desene sau modele industriale comunitare înregistrate la EUIPO, reprezentând termosifoane, în temeiul Regulamentului nr. 6/2002. Anulând decizia diviziei de anulare prin care s-au admis cererile de declarare a nulității formulate de societatea a cărei succesoare era Vasco Group NV, pentru lipsa unei motivări adecvate, camera de recurs a declarat nule desenele sau modelele industriale contestate pentru motivul lipsei caracterului lor individual.

Sesizat cu o acțiune formulată împotriva acestei prime decizii a camerei de recurs, Tribunalul a anulat decizia menționată având în vedere lipsa motivării privind aspectul saturării stadiului tehnicii⁴⁶. În aceste condiții, cauzele au fost trimise camerei de recurs care a declarat din nou nule desenele sau modelele industriale contestate.

Sesizat cu o acțiune, pe care o respinge, formulată împotriva noilor decizii ale camerei de recurs, Tribunalul aduce precizări privind data la care trebuie să se examineze caracterul individual al unui desen sau model industrial și să se stabilească eventuala existență a unei saturări a stadiului tehnicii în sensul articolului 6 alineatul (1) din Regulamentul nr. 6/2002. Potrivit reclamantei, poziționându-se la data pronunțării deciziilor atacate camera de recurs săvârșise o eroare în ceea ce privește momentul aprecierii saturării stadiului tehnicii, în condițiile în care trebuia să o aprecieze la momentul cererii de înregistrare a desenelor sau modelelor industriale contestate.

În această privință, el precizează că data de depunere a cererii de înregistrare a desenului sau modelului industrial contestat este cea la care trebuie, conform articolului 6 alineatul (1) din Regulamentul nr. 6/2002, să se examineze caracterul individual al desenului sau modelului industrial contestat și să se stabilească eventuala existență a unei saturări a stadiului tehnicii. El statuează că, în consecință, camera de recurs a săvârșit o eroare de drept în privința datei de apreciere a eventualei existențe a unei saturări a stadiului tehnicii. Cu toate acestea, el constată că această eroare nu este de natură să determine anularea deciziilor atacate.

⁴⁶ Hotărârea din 13 noiembrie 2012, [Antrax It/OAPI – THC \(Radiatoare de încălzire\)](#) (T-83/11 și T-84/11, EU:T:2012:592), expusă în prezenta fișă tematică în rubrica „I. 3. d. Caracter individual – Gradul de libertate a autorului”, p. 14.

2. Cererea și procedura de declarare a nulității

a) Admisibilitatea cererii de declarare a nulității

- [Hotărârea din 17 mai 2018, Basil/EUIPO – Artex \(Coșuri speciale pentru biciclete\) \(T-760/16, EU:T:2018:277\)](#)

Basil BV era titulara unui desen sau model industrial comunitar reprezentând coșuri speciale pentru biciclete. Artex SpA a introdus la EUIPO o cerere de declarare a nulității acestui desen sau model industrial pentru motivul că nu avea caracter individual. Basil susținea că această cerere de declarare a nulității era inadmisibilă, întrucât, într-o decizie anterioară, EUIPO a respins deja o cerere de declarare a nulității formulată împotriva desenului sau modelului industrial contestat.

EUIPO a considerat admisibilă cererea de declarare a nulității și a declarat nulitatea desenului sau modelului industrial contestat.

Sesizat cu o acțiune, pe care o respinge, formulată împotriva deciziei camerei de recurs, în ceea ce privește problema admisibilității unei cereri de declarare a nulității unui desen sau model industrial, în legătură cu care EUIPO a respins deja o astfel de cerere într-o decizie anterioară, Tribunalul amintește că, în temeiul articolului 52 alineatul (3) din Regulamentul nr. 6/2002, o cerere de declarare a nulității introdusă la EUIPO este inadmisibilă dacă instanță competentă în materia desenelor sau modelelor industriale comunitare a pronunțat o decizie în ceea ce privește o cerere având același obiect și aceeași cauză și între aceleași părți și dacă decizia respectivă a dobândit autoritate de lucru judecat. Prin urmare, Tribunalul statuează că aceste dispoziții, care nu vizează decât deciziile instanțelor competente în materia desenelor sau modelelor industriale comunitare, nu sunt aplicabile unei decizii a oficiului.

În fapt, în primul rând, din dispozițiile articolului 80 din Regulamentul nr. 6/2002 rezultă că o instanță competentă în domeniul desenelor sau modelelor industriale comunitare este o instanță națională a unui stat membru. Astfel, articolul 52 alineatul (3) din Regulamentul nr. 6/2002 nu se aplică atunci când oficiul s-a pronunțat deja, ci numai atunci când o instanță națională a unui stat membru s-a pronunțat.

În al doilea rând, dispozițiile articolului 86 alineatul (5) din Regulamentul nr. 6/2002, potrivit cărora nu se poate introduce nicio cerere reconvențională de declarare a nulității unui desen sau model industrial comunitar înregistrat dacă oficiul a pronunțat deja o decizie care a dobândit autoritate de lucru judecat într-un litigiu între aceleași părți, având același obiect și aceeași cauză, nu reglementează procedurile în fața oficiului și mai ales a camerelor sale de recurs, ci procedurile în fața instanțelor competente în domeniul desenelor și modelelor industriale comunitare.

În al treilea rând, o aplicare prin analogie a articolului 52 alineatul (3) din Regulamentul nr. 6/2002 în ipotezele în care oficiul s-ar fi pronunțat deja cu privire la cererea de declarare a nulității este exclusă. Astfel, nu s-a demonstrat că această dispoziție ar conține o lacună incompatibilă cu un principiu general de drept care ar putea fi suplinită printr-o aplicare prin analogie.

b) Obiectul cererii de declarare a nulității

- [Hotărârea din 27 aprilie 2022, Group Nivelles/EUIPO – Easy Sanitary Solutions \(Canal de evacuare pentru duș\) \(T-327/20, EU:T:2022:263\)](#)⁴⁷

În această hotărâre, al cărei cadru factual și juridic a fost expus anterior⁴⁸, Tribunalul a avut ocazia să precizeze condițiile de stabilire a obiectului unei cereri de declarare a nulității.

După ce a constatat că desenul sau modelul industrial anterior examinat de instanțele care s-au pronunțat anterior nu figura în cererea de declarare a nulității, camera de recurs a EUIPO a luat în considerare, ca desen sau model industrial anterior, numai desenele sau modelele industriale menționate în această cerere. Ea a respins-o pe aceasta din urmă pentru motivul că desenul sau modelul industrial contestat avea un caracter individual și, prin urmare, era a fortiori nou.

În acest sens, Tribunalul amintește că identificarea desenului sau modelului industrial anterior trebuie efectuată din momentul introducerii cererii de declarare a nulității, întrucât aceasta definește obiectul litigiului. Astfel, puterea de apreciere conferită EUIPO de a ține seama de faptele și de probele pe care părțile nu le-au furnizat la timp nu se poate aplica decât faptelor și probelor, iar nu indicării și reproducerii desenelor sau modelelor industriale anterioare. Astfel, deși luarea în considerare a unor probe suplimentare poate să amplifice cadrul factual al cererii de declarare a nulității, adăugându-se celorlalte probe privind desenele sau modelele industriale anterioare deja invocate, ea nu poate însă să extindă cadrul juridic al acestei cereri, întrucât conținutul cererii menționate a fost stabilit definitiv la data introducerii sale prin identificarea desenului sau modelului industrial anterior invocat. În consecință, trebuie examinate numai desenele sau modelele industriale anterioare identificate în cererea de declarare a nulității.

c) Întinderea examinării cererii de declarare a nulității

- [Hotărârea din 10 iunie 2020, L. Oliva Torras/EUIPO – Mecánica del Frío \(Cuplaje pentru vehicule\) \(T-100/19, EU:T:2020:255\)](#)

În această hotărâre, Tribunalul precizează întinderea examinării efectuate de EUIPO în cadrul unei cereri de declarare a nulității unui desen sau model industrial comunitar, întemeiată pe articolul 25 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 6/2002 și se pronunță asupra conținutului obligației de motivare care revine EUIPO în acest sens.

Tribunalul anulează decizia camerei de recurs a EUIPO privind procedura de declarare a nulității dintre L. Oliva Torras și Mecánica del Frío, în ceea ce privește desenul sau modelul industrial comunitar înregistrat reprezentând un cuplaj pentru racordarea echipamentelor de răcire sau de climatizare la un autovehicul.

În primul rând, Tribunalul constată că articolul 25 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 6/2002 conferă organelor EUIPO, în cadrul examinării unei cereri de declarare a nulității, competența de a controla respectarea condițiilor esențiale de protecție a desenului sau

⁴⁷ Recursul introdus împotriva acestei hotărâri a fost respins prin Ordonanța din 16 decembrie 2022, [Group Nivelles/EUIPO \(C-419/22 P, nepublicată\)](#).

⁴⁸ În ceea ce privește cadrul factual și juridic al litigiului, a se vedea rubrica „I. 3. e. Caracter individual – Impresie globală”, p. 18.

modelului industrial comunitar care sunt stabilite la articolele 4-9 din acest regulament. În această privință, el arată că aceste condiții au caracter cumulativ, astfel încât nerespectarea uneia dintre ele poate în sine determina nulitatea desenului sau modelului industrial în discuție. Pe de altă parte, dispozițiile respective presupun punerea în aplicare a unor criterii juridice diferite. În consecință, Tribunalul statuează că modul de redactare a articolului 25 alineatul (1) litera (b) din regulamentul menționat, citit în lumina contextului său și a obiectivelor sale, trebuie să fie interpretat în sensul că nu presupune în mod necesar o examinare a respectării tuturor condițiilor enunțate la articolele 4-9 din același regulament, dar poate presupune, în funcție de faptele, de dovezile și de observațiile prezentate de părți, o examinare doar a respectării uneia singure dintre aceste condiții sau a unei părți dintre ele.

În al doilea rând, Tribunalul arată că, în raport cu elementele de fapt și de drept prezentate în susținerea cererii de declarare a nulității, camera de recurs este obligată să determine care sunt condițiile stabilite la articolele 4-9 din Regulamentul nr. 6/2002 a căror nerespectare a fost invocată în speță și pe care trebuie să le examineze, ținând seama, după caz, de faptele notorii și de aspectele de drept care nu au fost invocate de părți, dar care erau necesare pentru aplicarea dispozițiilor relevante. Astfel, Tribunalul concluzionează că în mod eronat camera de recurs a considerat că, întrucât cererea de declarare a nulității formulată de reclamantă se întemeia pe articolul 25 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 6/2002, aceasta a intenționat să invoce nerespectarea de modelul industrial contestat a tuturor cerințelor prevăzute la articolele 5, 6, 8 și 9 din acest regulament.

În al treilea rând, Tribunalul admite critica reclamantei prin care aceasta reproșează camerei de recurs că nu s-a pronunțat cu privire la problema dacă desenul sau modelul industrial contestat se raporta la o piesă a unui produs complex care, odată încorporată în produsul menționat, rămânea vizibilă la o utilizare normală a acestuia, în sensul articolului 4 alineatele (2) și (3) din Regulamentul nr. 6/2002, deși această problemă fusese abordată în comunicarea din 16 mai 2018⁴⁹ și în observațiile ulterioare ale părților.

În această privință, el constată mai întâi că concluziile camerei de recurs în ceea ce privește aplicarea acestui articol nu reies în mod evident din motivarea deciziei atacate, nici pentru părți, nici pentru instanța Uniunii. În special, el precizează că motivele invocate de EUIPO, pentru prima dată, în fața instanței Uniunii și întemeiate pe faptul că reclamanta nu a solicitat aplicarea articolului 4 alineatele (2) și (3) din Regulamentul nr. 6/2002 nu pot compensa nemotivarea deciziei atacate.

În continuare, acesta arată că, pe de o parte, problema dacă articolul 4 alineatele (2) și (3) din Regulamentul nr. 6/2002 era aplicabil în speță poate, în principiu, să aibă o importanță esențială în economia deciziei atacate, ținând seama de incidența sa potențială asupra motivelor și a dispozitivului acestei decizii. Pe de altă parte, potrivit Tribunalului, din termenii comunicării din 16 mai 2018 rezultă că camera de recurs a considerat, în acest stadiu al procedurii, că susținerile părților și elementele de probă furnizate în sprijinul susținerilor respective demonstau că nu erau îndeplinite condițiile stabilite la articolul 4 alineatele (2) și (3) din Regulamentul nr. 6/2002.

⁴⁹ Comunicare adresată părților de camera de recurs, prin care se arată că desenul sau modelul industrial contestat ar trebui să fie declarat nul întrucât nu sunt respectate condițiile prevăzute la articolul 4 din Regulamentul nr. 6/2002.

În această privință, Tribunalul concluzionează că, deși camera de recurs nu putea fi considerată ca fiind ținută de comunicarea sa din 16 mai 2018, îi revenea totuși obligația de a preciza în mod corespunzător motivele pentru care aprecia că trebuie să se îndepărteze de concluziile comunicării respective, din moment ce aceasta din urmă, precum și observațiile ulterioare ale părților făceau parte din contextul în care a adoptat decizia atacată. El subliniază în special că nu are competența să se substituie camerei de recurs în examinarea argumentelor, a faptelor și a elementelor de probă prezentate de reclamantă pe care aceasta trebuia să o efectueze pentru a stabili dacă în litigiul cu care a fost sesizată era în discuție aplicarea articolului 4 alineatele (2) și (3) din Regulamentul nr. 6/2002. Având în vedere tot ceea ce precedă, Tribunalul anulează decizia atacată, însă, în temeiul jurisprudenței „Edwin”, respinge cererea de modificare formulată de reclamantă.

d) Dovezi care nu au fost prezentate la timp

- [Hotărârea din 10 noiembrie 2021, Sanford/EUIPO – Avery Zweckform \(Etichete\) \(T-443/20, EU:T:2021:767\)⁵⁰](#)

În această hotărâre, al cărei cadru factual și juridic a fost expus anterior⁵¹, Tribunalul aplică, în materie de desene sau modele industriale comunitare, principii referitoare la admisibilitatea probelor prezentate tardiv.

În acest sens, el arată că EUIPO este investit, în ceea ce privește admisibilitatea probelor prezentate tardiv, cu o largă putere de apreciere, întrucât poate să nu ia în considerare dovezile pe care părțile nu le-au furnizat la timp⁵². Tribunalul amintește că, atunci când EUIPO este chemat să se pronunțe în cadrul unei proceduri de declarare a nulității, o luare în considerare a probelor prezentate tardiv se poate justifica atunci când acestea sunt relevante în ceea ce privește soluționarea cererii de declarare a nulității, împrejurările nu se opun și ele sunt prezentate în completarea unor elemente de probă care au fost prezentate în termenul stabilit.

Tribunalul consideră că, în speță, camera de recurs a folosit în mod corespunzător puterea sa de apreciere. Astfel, probele prezentate pentru prima dată în fața camerei de recurs urmăreau să demonstreze existența divulgării desenului sau modelului industrial anterior. În plus, aceste probe se adaugă celor deja prezentate în fața diviziei de anulare, care fuseseră considerate insuficiente pentru a dovedi o divulgare. Prin urmare, aceste probe erau relevante pentru soluționarea litigiului și puteau completa în mod valabil probele deja prezentate.

Pe de altă parte, admisibilitatea elementelor de probă în cauză nu a încălcat dreptul reclamantei de a fi ascultată, din moment ce a putut să prezinte observații în această privință în fața camerei de recurs.

⁵⁰ A se vedea de asemenea rubrica „I. 3. a. Caracter individual – Criterii de apreciere”.

⁵¹ În ceea ce privește cadrul factual și juridic al litigiului, a se vedea rubrica „I. 3. e. Caracter individual – Impresie globală”, p. 18.

⁵² În temeiul articolului 63 alineatul (2) din Regulamentul nr. 6/2002.

e) Menținerea într-o formă modificată

- [Ordonanța din 25 octombrie 2021, 4B Company/EUIPO – Deenz \[Pandantiv \(bijuterie\)\] \(T-329/20, EU:T:2021:732\)](#)

A este titularul unui desen sau model industrial comunitar care reprezintă un pandantiv în formă de inimă pe care era gravat cuvântul „pianegonda”. 4B Company Srl a introdus la EUIPO o cerere de declarare a nulității acestui desen sau model industrial pentru motivul că în acesta din urmă era utilizat un semn distinctiv anterior. Această cerere s-a întemeiat pe utilizarea mărcii Uniunii Europene verbale PIANEGONDA, înregistrată pentru produse de bijuterie.

În cadrul procedurii de declarare a nulității, A a solicitat menținerea desenului sau modelului industrial contestat într-o formă modificată, potrivit articolului 25 alineatul (6) din Regulamentul nr. 6/2002, fără gravura cuvântului care corespunde mărcii verbale PIANEGONDA. 4B Company s-a opus menținerii desenului sau modelului industrial într-o formă modificată pentru motivul că, în opinia sa, eliminarea mărcii nu permitea păstrarea identității desenului sau modelului industrial. Acest desen sau model industrial a fost ulterior cedat către Deenz Holding Ltd.

Divizia de anulare a EUIPO a respins cererea de menținere a desenului sau modelului industrial contestat într-o formă modificată și l-a declarat nul în totalitate. În urma formulării căii de atac de către Deenz Holding, camera de recurs a EUIPO a declarat nul desenul sau modelul industrial contestat în măsura în care utiliza marca verbală PIANEGONDA și a admis cererea de menținere într-o formă modificată.

Tribunalul respinge acțiunea formulată de persoana care solicită declararea nulității pentru motivul că aceasta nu are interesul de a exercita acțiunea în contextul unei cereri de menținere a înregistrării desenului sau modelului industrial contestat într-o formă modificată, intervenită ca urmare a anulării acestui desen sau model industrial.

În primul rând, Tribunalul arată mai întâi că sistemul instituit pentru înregistrarea desenelor sau modelelor industriale comunitare se întemeiază pe principiul potrivit căruia toate cererile care îndeplinesc condițiile de formă sunt înscrise în registrul desenelor sau modelelor industriale comunitare. Numai în urma unei cereri de declarare a nulității unui desen sau model industrial comunitar care a fost înregistrat acesta poate fi declarat nul, la cererea titularului acestui semn, în special dacă se utilizează un semn distinctiv anterior, precum, în speță, o marcă a Uniunii Europene verbală deținută de persoana care solicită declararea nulității.

În continuare, Tribunalul arată că articolul 25 alineatul (6) din Regulamentul nr. 6/2002 permite menținerea înregistrării unui desen sau model industrial comunitar prin eliminarea elementului afectat de neregularitate. Această posibilitate, ca soluție alternativă la nulitatea desenului sau modelului industrial în ansamblul său, asigură proporționalitatea sancțiunii. Astfel, menținerea desenului sau modelului industrial contestat, în măsura în care această menținere este condiționată de o renunțare parțială, vizează atât protecția intereselor titularului acestui desen sau model industrial, cât și a celor ale titularului semnului a cărui utilizare a condus la anulare.

În sfârșit, Tribunalul constată că divizia de anulare s-a pronunțat cu privire la două cereri, și anume, pe de o parte, cererea de declarare a nulității formulată de persoana care solicită declararea nulității care, în speță, a fost admisă și, pe de altă parte, cererea titularului desenului

sau modelului industrial contestat privind menținerea acestuia într-o formă modificată, care a fost respinsă.

El apreciază că această a doua parte a deciziei nu poate fi considerată o decizie de admitere a primei cereri.

În consecință, întrucât camera de recurs a admis cererea persoanei care solicită declararea nulității, acțiunea sa în fața Tribunalului nu îi poate aduce niciun beneficiu.

În al doilea rând, Tribunalul statuează că persoana care solicită declararea nulității nu poate solicita anularea deciziei camerei de recurs în măsura în care aceasta a admis cererea de menținere a desenului sau modelului industrial contestat într-o formă modificată. Astfel, a admite o asemenea posibilitate ar însemna să i se permită să intervină în partea din procedură care privește cererea titularului desenului sau modelului industrial contestat. Susținând o încălcare a articolului 25 alineatul (6) din Regulamentul nr. 6/2002, în condițiile în care cererea sa de declarare a nulității se întemeiează pe articolul 25 alineatul (1) litera (e) din același regulament, persoana care solicită declararea nulității urmărește să modifice obiectul cererii sale de declarare a nulității, precum și motivele invocate în susținerea acesteia.

În al treilea rând, faptul că persoana care solicită declararea nulității dorește să vadă desenul sau modelul industrial anulat în totalitate nu poate constitui un interes născut și actual de a obține anularea deciziei camerei de recurs. În consecință, Tribunalul concluzionează că aceasta nu are un interes să obțină anularea acestei decizii.

3. Acțiunea în fața instanțelor Uniunii – Întinderea controlului jurisdicțional

- [Hotărârea din 18 octombrie 2012, Neuman și Galdeano del Sel/Baena Grupo \(C-101/11 P și C-102/11 P, EU:C:2012:641\)](#)

Baena Grupo era titulara unui desen sau model industrial comunitar reprezentând un personaj așezat. Domnii Neuman și Galdeano del Sel au introdus la EUIPO o cerere de declarare a nulității acestui desen sau model industrial. EUIPO a anulat desenul sau modelul industrial contestat pentru motivul că era lipsit de caracter individual. Sesizat cu o acțiune în anulare, Tribunalul a arătat că desenul sau modelul industrial contestat producea asupra utilizatorului avizat o impresie globală diferită de cea produsă de marca anterioară și a anulat decizia EUIPO.

Sesizată cu un recurs, în care EUIPO susținea că Tribunalul depășise limitele controlului său, Curtea respinge acest recurs, precum și recursurile formulate de celelalte părți și se pronunță cu privire la întinderea controlului jurisdicțional exercitat de Tribunal.

Aceasta apreciază că, în cadrul unei acțiuni în anulare îndreptate împotriva unei decizii a EUIPO, Tribunalul poate efectua un control integral al legalității deciziilor camerelor de recurs ale oficiului, la nevoie verificând dacă aceste camere au dat o calificare juridică exactă situației de fapt din litigiu sau dacă aprecierea elementelor de fapt care au fost prezentate camerelor menționate nu este afectată de erori. Astfel, atunci când este chemat să aprecieze legalitatea unei decizii a unei camere de recurs a oficiului, Tribunalul nu poate fi ținut de o apreciere

eronată a situației de fapt efectuată de această cameră, în măsura în care respectiva apreciere face parte din concluziile a căror legalitate este contestată la Tribunal.

Cu toate acestea, Tribunalul poate să recunoască oficiului, în special atunci când acesta din urmă este chemat să efectueze aprecieri cu un grad înalt de tehnicitate, o anumită marjă de apreciere și să se limiteze, în ceea ce privește întinderea controlului său asupra deciziilor camerei de recurs în domeniul modelelor sau desenelor industriale, la o examinare a erorilor vădite de apreciere.

LISTA DECIZIILOR CURȚII ȘI ALE TRIBUNALULUI EXAMINATE

[ENUMERATE ÎN ORDINE CRONOLOGICĂ]

CURTEA DE JUSTITIE

Hotărârea din 2 iulie 2009, FEIA (C-32/08, EU:C:2009:418).....	p. 39
Hotărârea din 20 octombrie 2011, PepsiCo/Grupo Promer Mon Graphic (C-281/10 P, EU:C:2011:679)	p. 12
Hotărârea din 16 februarie 2012, Celaya Emparanza y Galdos International (C-488/10, EU:C:2012:88)	p. 40
Hotărârea din 18 octombrie 2012, Neuman și Galdeano del Sel/Baena Grupo (C-101/11 P și C-102/11 P, EU:C:2012:641)	p. 50
Hotărârea din 19 iunie 2014, Karen Millen Fashions (C-345/13, EU:C:2014:2013).....	p. 8
Hotărârea din 22 iunie 2016, Thomas Philipps (C-419/15, EU:C:2016:468)	p. 41
Hotărârea din 21 septembrie 2017, Easy Sanitary Solutions și EUIPO/Group Nivelles (C-361/15 P și C-405/15 P, EU:C:2017:720)	p. 4, 6 și 20
Hotărârea din 20 decembrie 2017, Acacia și D'Amato (C-397/16 și C-435/16, EU:C:2017:992).....	p. 28
Hotărârea din 8 martie 2018, DOCERAM (C-395/16, EU:C:2018:172).....	p. 30
Hotărârea din 5 iulie 2018, Mast-Jägermeister/EUIPO (C-217/17 P, EU:C:2018:534)	p. 3
Hotărârea din 28 octombrie 2021, Ferrari (C-123/20, EU:C:2021:889).....	p. 27

TRIBUNAL

Hotărârea din 18 martie 2010, Grupo Promer Mon Graphic/OAPI – PepsiCo (Reprezentarea unui suport promoțional circular) (T-9/07, EU:T:2010:96).....	p. 33
Hotărârea din 12 mai 2010, Beifa Group/OAPI – Schwan-Stabilo Schwanhäußer (Instrument de scris) (T-148/08, EU:T:2010:190)	p. 35
Hotărârea din 22 iunie 2010, Shenzhen Taiden/OAPI – Bosch Security Systems (Echipament de comunicare) (T-153/08, EU:T:2010:248)	p. 10 și 13
Hotărârea din 14 iunie 2011, Sphere Time/OAPI – Punch (Ceas atașat la o curea) (T-68/10, EU:T:2011:269)	p. 13, 17 și 25
Hotărârea din 13 noiembrie 2012, Antrax It/OAPI – THC (Radiatoare de încălzire) (T-83/11 și T-84/11, EU:T:2012:592)	p. 14
Hotărârea din 6 iunie 2013, Kastenholtz/OAPI – Qwatchme (Cadrane de ceas) (T-68/11, EU:T:2013:298).....	p. 7
Hotărârea din 23 octombrie 2013, Viejo Valle/OAPI – Établissements Coquet (Ceașcă și farfuriuță cu striții și farfurie adâncă cu striții) (T-566/11 și T-567/11, EU:T:2013:549).....	p. 37
Hotărârea din 21 noiembrie 2013, El Hogar Perfecto del Siglo XXI/OAPI – Wenf International Advisers (Tirbușon) (T-337/12, EU:T:2013:601)	p. 8
Hotărârea din 9 septembrie 2014, Biscuits Poult/OAPI – Banketbakkerij Merba (Biscuit) (T-494/12, EU:T:2014:757)	p. 25

Hotărârea din 3 octombrie 2014, Cezar/OAPI – Poli-Eco (Insert) (T-39/13, EU:T:2014:852)	p. 26
Hotărârea din 21 mai 2015, Senz Technologies/OAPI – Impliva (Umbrele) (T-22/13 și T-23/13, EU:T:2015:310)	p. 21
Hotărârea din 10 septembrie 2015, H&M Hennes & Mauritz/OAPI – Yves Saint Laurent (Genți de mână) (T-525/13, EU:T:2015:617)	p. 15
Hotărârea din 16 februarie 2017, Antrax It/EUIPO – Vasco Group (Termosifoane pentru radiatoare) (T-828/14 și T-829/14, EU:T:2017:87)	p. 44
Hotărârea din 13 iunie 2017, Ball Beverage Packaging Europe/EUIPO – Crown Hellas Can (Cutii) (T-9/15, EU:T:2017:386)	p. 5
Hotărârea din 27 februarie 2018, Gramberg/EUIPO – Mahdavi Sabet (Carcasă pentru telefon mobil) (T-166/15, EU:T:2018:100)	p. 22
Hotărârea din 17 mai 2018, Basil/EUIPO – Artex (Coșuri speciale pentru biciclete) (T-760/16, EU:T:2018:277)	p. 45
Hotărârea din 6 iunie, Rietze/EUIPO – Volkswagen (Vehiculul VW Caddy) (T-192/18, EU:T:2019:379)	p. 23
Hotărârea din 6 iunie 2019, Porsche/EUIPO – Autec (Vehicule motorizate) (T-209/18, EU:T:2019:377)	p. 16
Hotărârea din 13 iunie 2019, Visi/one/EUIPO – EasyFix (Port-afiș pentru vehicule) (T-74/18, EU:T:2019:417)	p. 14 și 20
Hotărârea din 24 septembrie 2019, Piaggio & C./EUIPO – Zhejiang Zhongneng Industry Group (Ciclomotori) (T-219/18, EU:T:2019:681)	p. 36 și 37
Hotărârea din 10 iunie 2020, L. Oliva Torras/EUIPO – Mecánica del Frío (Cuplaje pentru vehicule) (T-100/19, EU:T:2020:255)	p. 46
Hotărârea din 18 noiembrie 2020, Tinnus Enterprises/EUIPO – Mystic Products și Koopman International (Instalații de distribuție a fluidelor) (T-574/19, EU:T:2020:543)	p. 31
Hotărârea din 21 aprilie 2021, Bibita Group/EUIPO – Benkomers (Sticlă pentru băuturi) (T-326/20, EU:T:2021:208)	p. 34
Hotărârea din 16 iunie 2021, Davide Groppi/EUIPO – Viabizzuno (Lampă de masă) (T-187/20, EU:T:2021:363)	p. 9 și 10
Hotărârea din 20 octombrie 2021, JMS Sports/EUIPO – Inter-Vion (Elastice spiralate pentru păr) (T-823/19, EU:T:2021:718)	p. 24
Ordonanța din 25 octombrie 2021, 4B Company/EUIPO – Deenz [Pandantiv (bijuterie)] (T-329/20, EU:T:2021:732)	p. 49
Hotărârea din 10 noiembrie 2021, Eternit/EUIPO – Eternit Österreich (Panou pentru construcții) (T-193/20, EU:T:2021:782)	p. 11
Hotărârea din 10 noiembrie 2021, Sanford/EUIPO – Avery Zweckform (Etichete) (T-443/20, EU:T:2021:767)	p. 18 și 48
Hotărârea din 27 aprilie 2022, Group Nivelles/EUIPO – Easy Sanitary Solutions (Canal de evacuare pentru duș) (T-327/20, EU:T:2022:263)	p. 18 și 46